

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

3. ČÍSLO / XIV. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

22. LEDNA 2006

Z obsahu:

Kristus je dříve zrozený než celé tvorstvo

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
4. ledna 2006
- strana 2 -

Teolog pro život

P. Ermenegildo Lio
(*1920 - †1992),
obhájce svatosti
manželství a života
- strana 4 -

Výklad koncilu

Z projevu Benedikta XVI.
ke kuriálním pracovníkům
22. prosince 2005
- strana 6 -

Osmero blahoslavenství (2)

- strana 8 -

Všechno ve jménu morálky?

Křesťanství není etika
- z úvahy Guido Horsta
- strana 10 -

Zdravá církev roste

Mons. Jan Graubner
- strana 11 -

V Ježíšově škole (3)

Evangelium podle
svatého Marka
- strana 13 -

Výzvy fatimského poselství (41)

Četba na pokračování
- strana 14 -

Caravaggio (1573-1610): Obrácení svatého Pavla

EDITORIAL

Velké sympatie, které si získal na celém světě zesnulý papež Jan Pavel II., jsou jistě velkou chloubou Církve. Důvody těchto sympatií jsou u různých lidí různé, ale skutečnost, že si dokázal získat tak velký respekt a autoritu u osob nejrůznějšího postavení a názorových postojů, má svůj nejvlastnější kořen v jeho osobní svatosti. V tom je právě chloubou Církve, že ukázal světu příklad svatosti, která si dokáže podmanit i ty, kteří na ni ani zdaleka nemyslí. Jestliže tento hlavní rys jeho osobnosti uniká lidem tohoto světa, neměl by ujít pozornosti samotných věřících. Volání „Subbito santo“ je jistě hezká věc, ale více než pomníky, ulicemi, horami a letišťem, které ponosou jeho jméno, oslavíme a zvěčníme jeho slávu tím, že do všech důsledků přijmeme jeho odkaz, který zdůrazňoval tím více, čím více se blížil konec jeho života: *Duc in altum - Zajed' na hlubinu*. Touto hlubinou není nic jiného než opravdová osobní svatost. Bůh nás stvořil ke *svému* obrazu a podobnosti. Křtem svatým jsme byli všichni znovu povoláni a zavázáni ke svatosti. To je jediný způsob, jak mohou věřící oslavovat Boha a šířit jeho království zde na zemi. O svatosti není možné se světem diskutovat na úrovni slov, nýbrž jen v rovině jednání a příkladu. Stav svatosti je také nejvyšší důstojností, jaké může člověk zde na zemi dosáhnout. V tom ohledu se nikdo nemůže cítit odstrkovan ani diskriminován, neboť na jakémkoliv místě a v jakémkoliv postavení je povolán právě k této nejvyšší královské důstojnosti. Ta nespočívá v ničem jiném než v tom, že je podoben Bohu podle příkladu Ježíše Krista, jeho svatě Matky a nesčetných světců, kteří ukazují všem schůdnost této cesty pro každého z nás. Je to tedy oblast, ve které se lidé nikdy nemuseli domáhat zrovnoprávnění. To je také jediný autentický nástroj, jakým má Církev přemáhat a získávat tento svět. V tomto duchu

Pokračování na str. 9

Kristus je dříve zrozený než celé tvorstvo

V této první generální audienci v novém roce se zastavíme v zamyšlení nad slavným christologickým hymnem obsaženým v Listu Kolosanům, který je jako by slavnostní vstupní bránou tohoto bohatého Pavlova spisu. Hymnus předložený k naší úvaze je zasazen do rámce široké děkovné modlitby (srov. v. 3,12-14). Ta nám pomáhá vytvořit duchovní atmosféru, abychom dobře prožívali tyto první dny roku 2006, ba i celé dlouhé období nového roku.

Chvála za dar vykoupení

Chvála stoupá k *Bohu, Otci Pána našeho Ježíše Krista* (v. 3), prameni oné spásy, která je popisována z negativního pohledu jako *vysvobození z moci temnoty* (v. 13), tj. jakožto *odpuštění hříchů* (v. 14). Pak je podána z pozitivního hlediska jako *účast na dědictví svatých ve světle* (v. 12) a jako *vstup do království milovaného Syna* (v. 13).

Obraz Neviditelného

V tomto bodě se otevírá velký, hutný hymnus, jehož středem je Kristus, a vyzvedá jeho prvenství jak ve stvoření, tak v dějinách spásy (srov. v. 15-20). Zpěv má dvě sloky. V první je představen jako prvorozený celého stvoření, *Kristus dříve zrozený než celé tvorstvo* (v. 15). On je totiž *obraz neviditelného Boha* a tento výraz má takovou váhu, jakou má „ikona“ v kultuře Východu: zdůrazňuje se zde nejen podobnost, ale i hluboká spojitost s představovaným námětem.

Kristus představuje uprostřed nás viditelným způsobem *neviditelného Boha*, a to skrze společnou přirozenost, která je spojuje. Kristus touto svou nejvyšší důstojností předchází *všechno ostatní* nejen z důvodu své věčnosti, ale především pro stvořitelské dílo a svou prozívatelnost: *v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditel-*

ný i neviditelný... všechno je stvořeno skrze něho (v. 16-17). Věci jsou dokonce stvořeny *pro něho* (v. 16).

Hlava těla Církve

V druhé sloce hymnu (srov. Kol 1,18-20) dominuje postava Krista Spasitele v celých dějinách spásy. Jeho dílo se projevuje především v tom, že je *hla-*

va těla, to je církve (v. 18): to je onen privilegovaný spásný horizont, v němž se zjevuje v plnosti osvobození a vykoupení, životní spojení, které existuje mezi hlavou a údý těla, totiž mezi Kristem a křesťany. Apoštolův pohled se obrací až k poslednímu cíli, k němuž směřují dějiny: *Kristus je prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých* (v. 18), je tím, kdo otevírá brány věčného života a vytrhuje nás z omezenosti smrti a zla.

Vykoupení je ovocem vtělení

Tomuto velkolepému tajemství vykoupení věnujeme nyní kontemplativní pohled a učiníme tak slovy sv. Prokla z Cařihradu, který zemřel roku 446. Ve své první homilii o Matce Boží Marii představuje tajemství vykoupení jako důsledek vtělení.

Bůh totiž, připomíná biskup, se stal člověkem, aby nás spasil, a tak vytrhl z moci temnoty a přivedl nás do království milovaného Syna, právě tak, jak to připomíná hymnus v Listu Kolosanům. „Ten, kdo nás vykoupil, není pouhý člověk,“ konstatuje Proklos. „Celý lidský rod byl totiž podroben hříchu; ale nebyl to ani Bůh bez lidské přirozenosti: měl totiž tělo. Kdyby se nebyl oděl do mne, nebyl by mě spasil. Když se zjevil v lůně Panny, oděl se jako odsouzený. Podstoupil úděsnou výměnu: dal ducha a vzal tělo“ (Testi mariani del primo millennio, I, Řím 1988, s. 561).

Stojíme tedy před dílem Boha, který uskutečnil vykoupění právě proto, že byl také člověk. On je současně Boží Syn, Spasitel, ale také je náš bratr a touto příbuzností do nás vlévá božský dar.

Bollettino Vaticano 4. 1. 2006
Mezititulky redakce Světla

To je ono pleroma, ona *plnost* života v milosti, která spočívá v samotném Kristu a která je nám dána a my ji sdílíme (srov. v. 19). Touto životodárnou přítomností, která nás činí spoluúčastníky božství, jsme vnitřně

Nemáme už mnoho času

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Nebudete-li činit pokání,
všichni zahynete.*

Posvátná čtení dnešní neděle vytvářejí více než kdykoliv jindy společnou navýsost aktuální výzvu: Pavel ji formuluje lapidárně: *Nemáme už mnoho času!* Stížnost na nedostatek času slyšíš kolem sebe často, ale nejednou to bývá pouhá výmluva, která znamená: nemám ochotu věnovat ti požadovanou pozornost. Ale tato výzva mluví o lhůtě, která zbývá do chvíle konečného vyúčtování, na kterém závisí celá budoucnost. Jonáš tento zbývající čas počítá dokonce na pouhé dny. Ježíš dává oběma za pravdu, když říká: *Naplnil se čas, přiblížilo se Boží království.*

Co tedy musíš udělat v tomto tak krátkém zbývajícím čase? Ježíš to oznamuje zcela jasně a stručně: *Čiňte pokání a věřte radostné zvěsti.* Přijmout Ježíšovo poselství znamená uvěřit, že všechno to, co ti Bůh oznamuje ať už jeho prostřednictvím nebo skrze vyvolené proroky, je ve své podstatě **radostná zvěst.** Odlož tedy stranou všechn smutek i strach. Ani ta nejpršnější slova, která slyšíš z jejich úst, nejsou ve skutečnosti ničím jiným než radostnou zprávou o bezmezné Boží slitovnosti a dobrotě, která se projevuje v jeho milosrdenství. Připadá ti obtížné přijmout Jonášova slova v Ninive jako radostnou zvěst? Uvědom si, že město přeplněné hříchy, které volají do nebe, mohl Bůh smést z povrchu zemského bez jakéhokoliv varování. A přece posílá nejdříve svého proroka jako posla své božské lásky, která *nechce smrti hříšníka.* Zeptej se ninivských občanů, zda jim to připadalo příliš zatěžující, že mají postem odvrátit zasloužený trest.

Pochop tedy, že Bůh k tobě nepřichází proto, aby ti „hrozil a trestal tě“, ale „hrozí a trestá“, aby se k tobě mohl přiblížit jako milující Otec. *Uvěřit evangelium* znamená uznat a přijmout, že i Boží „hrozby“ jsou radostnou zvěstí, protože Bůh by nám nikdy nehrozil, kdyby k nám nechtěl sestoupit se svým královstvím, aby mohl přebývat nejen mezi námi, ale i v nás. Všechny zvěsti o hrozcích trestech jsou návodem jak si osvojit plody Božího milosrdenství.

Ježíšovo radostné poselství je tedy pozváním, aby ses obrátil zpět k Bohu a přijal jeho

přítomnost a láskou diktované podmínky jak prožívat jeho bezprostřední přítomnost. Boží milost nespočívá v tom, že Bůh odvolá svůj trest a nedopustí zkázu, ale spočívá v milostiplném období, které bude následovat, když lidé tváří v tvář záhubě, kterou si sami chystají, odloží svou hříšnost a přijmou milostiplnou Boží přítomnost.

Radostná zvěst spočívá ve skutečnosti, že ačkoliv my se odvracíme od Boha, Bůh se neodvrací od nás. To, co nás může postihnout v podobě trestu, je ve skutečnosti jen náznak hrůzného stavu být z vlastního rozhodnutí navždy odloučen od Boha. To je situace, jaké se nevyrovná žádná ani ta nejstrašnější pozemská katastrofa, kterou často pokládáme za trest. Řeč „hrozby“ je obměnou řeči Boží lásky a je určena těm, kteří už myslí tak výlučně jen na sebe, že nejsou schopni vnímat jinou řeč než tu, která oťrese jejich sebeláskou.

Pánova slova – *Nebudete-li činit pokání, všichni zahynete*⁽¹⁾ si můžeš interpretovat také obráceně: *Zahynout můžeš jedině tehdy, nebudeš-li činit pokání.* Ježíš ti sděluje, že máš svůj osud ve svých vlastních rukou. Jeho nabídka je více než velkodušná. Máš jen uznat a přiznat v sobě Bohu to místo, které mu nepřestává náležet. Činit pokání znamená odvrátit se od tohoto světa tváří v tvář k nebeskému Otci. Je totiž pro tebe možné, abys žil i uprostřed světa s pohledem trvale upřeným na Boha, takže *se budeš radovat, jako by ses neradoval, budeš kupovat, jako by ti nemělo nic zůstat, a nebudeš ulpívat na světě, protože věci tohoto světa pomijejí.* Uvěř svému Pánu, že při všem, co dělá, sleduje jen a jen tvé blaho. Jediný zájem jeho lásky s tebou spočívá v tom, aby ses už nyní, a o to více jednou navěky, mohl těšit jako dítě z jeho otcovské dobroty. Následuj svého Boha, **obrať se** i ty tímto směrem a zaměř k němu všechno, co děláš. Vidíš snad něco, co bys mohl postavit jako první místo Něho? Proč se chceš tak velice zabydlet na tomto světě, když máš přichystaný trvalý příbytek v lůně Otce po boku jeho Syna?

Hromovým hlasem je třeba promlouvat jen k duším, které už ohluchly. Jiné duše jsou dostatečně vnímavé i k pouhému zašepotání. Přejde se k Ježíši, který míří na břeh jezera. Jsou zde prostí rybáři. Vyrůstali zde od dětství. Tady je jejich celý svět. Ty sítě a lodě jsou jejich jistota a obživa. Těmto duším není třeba hrozit. Stačí tak docela málo: *Pojďte za mnou...* a oni ihned opustí všechno a jdou. Neohlížejí se za tím, co tu zanechávají, neptají se na to, co teď bude.

Liturgická čtení

1. čtení – Jon 3,1–5.10

Hospodin oslovil Jonáše: „Vstaň, jdi do velkého města Ninive a volej tam, co ti ukládám.“ Jonáš tedy vstal a šel do Ninive podle Hospodinova rozkazu.

Ninive bylo veliké město před Bohem, tři dny se jim muselo procházet. Jonáš začal procházet městem první den a volal: „Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno!“

Ninivští obyvatelé však uvěřili Bohu, vyhlásili půst, oblékli se v žínice, velcí i malí.

Když Bůh viděl, co učinili, že změnili své hříšné chování, smíloval se a nepřivedl na ně zkázu, kterou jim hrozil.

2. čtení – 1 Kor 7,29–31

Říkám, bratři, toto: Čas je krátký. Proto ti, kdo mají manželku, ať žijí, jako by ji neměli, a ti, kdo pláčou, jako by neplakali, a ti, kdo se radují, jako by se neradovali, a ti, kdo kupují, jako by jim nemělo zůstat nic, a ti, kdo užívají tohoto světa, jako by ho neužívali, neboť tento viditelný svět pomijí.

Evangelium – Mk 1,14–20

Když byl Jan (Křtitel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. obraťte se a věřte evangeliu.“

Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak loví v moři; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí.“ Ihned nechali sítě a následovali ho.

Když popošel o něco dále, uviděl Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi spravují sítě; a hned je povolal. Zanechali svého otce Zebedea s pomocníky na lodi a odešli za ním.

Dosavadní jistotu vyměnili za novou: důvěřují zcela Ježíši z Nazareta a spojují s ním navždy svůj život.

A jsou dokonce také duše, které podobně jako Jan v žaláři, právě to, co jiní pokládají za trest, přijímají na sebe zcela dobrovolně, aby se *přiblížilo Boží království.*

Výzvu k pokání neber jako něco zatěžujícího. Ve skutečnosti je to nezasloužená nabídka, jak vyrovnat nesplatitelný dluh.

Chápeš to? Nemáš už mnoho času! Co odpovíš?

Ježíši, ty jsi můj Bůh, můj Spasitel. Ukaž mi své cesty, veď mě ve své pravdě a uč mě.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 13,5

Teolog pro život

**P. Ermenegildo Lio (*1920 - †1992),
obhájce svatosti manželství a života**

„Bůh mě uchraň pohledu na zahradu bez květů, na hnízdo bez ptáků a na dům bez dětí!“ Bohužel, tato věta Viktora Huga je dnes pravdivější než kdykoliv předtím. V domech je málo dětí, protože příliš často je život odmítán. Je to ovoce mentality nedůvěry a smrti, která ve jménu rozkoše odmítá a ničí život ještě před početím a narozením.

Církev se v této věci několikrát jasně a s jistotou vyjádřila. II. vatikánský koncil si této otázce opět všímá.

„Duch Svátý někdy dopouští, že přímo do Církve pronikají bludy, ale zasahuje právě tehdy, když blud, který se zahnížil mezi věřícími, teology a samotnými pastýři, musí být absolutně překonán prostřednictvím hlavy Církve, aby byla obnovena neměnná Pravda“ (*Humanae vitae infalibilità*, Ed. Vaticana 1986 s. 201). Tak píše s plnou znalostí věci P. Ermenegildo Lio, teolog II. vatikánského koncilu.

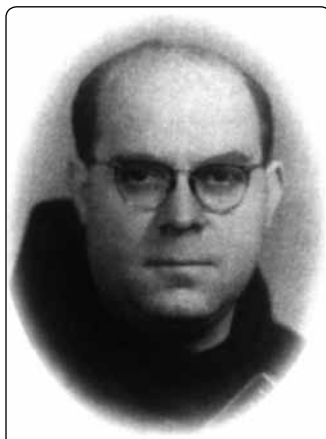
Veliký učitel

Narodil se v Castiglione Cosentino (Cosenza) 3. května 1920. Získal u minoritů již v mládí velmi dobrou filozofickou, historickou, teologickou i asketickou přípravu, založenou na učení sv. Tomáše Akvinského a svého spolubratra sv. Bonaventury, takže velmi záhy mohl začít vyučovat na papežské lateránské univerzitě v Římě morální teologii.

Byl příkladným řeholníkem, vyznačoval se intenzivní eucharistickou modlitbou a synovskou úctou k neposkvrněné Panně. Jako vynikající učitel a odborný poradce Posvátného oficína (nyní Kongregace pro nauku víry) byl povolán papežem Janem XXIII. do přípravné komise II. vatikánského koncilu.

Pater Lio, sotva čtyřicetiletý, vnesl do této komise mimořádné teologické znalosti, které čerpal z Pisma svatého a církevních Otců, z učení papežů a teologů celé Církve, a to z prvotřídních pramenů, které ustavičně prohluboval, vyučoval přitom řadu kandidátů kněžství i budoucích profesorů a doložil své vědomosti v celé stovce vynikajících děl týkajících se různých otázek.

V tomto postavení byl redaktorem schématu *O křesťanském mravním řádu*, ve kterém doložil, že Boží zákon nezávisí na nějaké situaci ani na subjektivním svě-

P. Ermenegildo Lio

domí člověka, nýbrž je reálný, pravý a objektivní sám o sobě.

Následoval úžasný traktát *Křesťanský mravní řád* (Lateránská univerzita Řím 1972). Redigoval také schéma *O manželství*, které potvrzovalo trvalou platnost Božího zákona v oblasti

lidské lásky, nerozlučnosti, jednoty a svatosti rodiny a které si vysloužilo chválu mnoha teologů, biskupů a kardinálů.

Papež Pavel VI., který byl často napadán pro své postoje, chtěl mít P. Ermenegilda u sebe jako svého důvěrníka, přítele a oporu a často si s ním vyměňoval ústně i osobně psanými listy myšlenky a úvahy.

Na podzim 1965 se koncil schyloval ke konci přijetím svých dokumentů, mezi které patřila i konstituce o Církvi v současném světě.

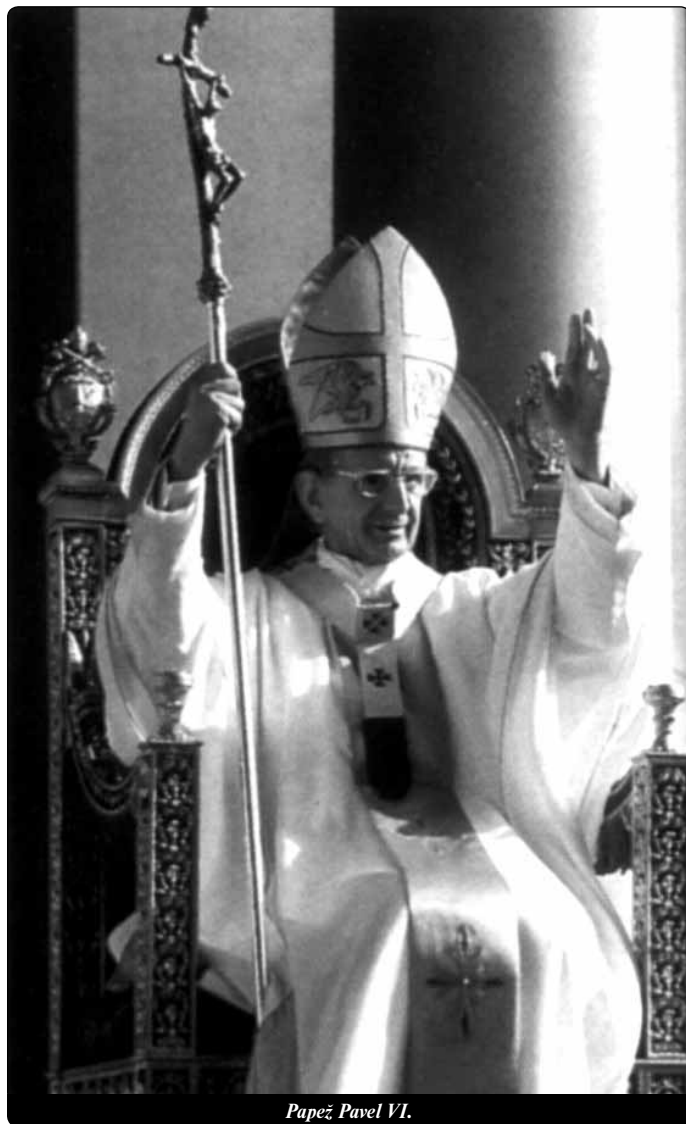
Díky otci Liovi, který o tom hovořil s kardinálem Ottavianim a ten pak o tom napsal Pavlu VI., mohla být tato konstituce doplněna odvoláním na Pia XI. a jeho list *Casti connubii* (Čistá manželství, 1930) a na Pia XII. a jeho projevy z 29. října 1951 a 12. září 1958, které potvrzovaly učení Církve o manželství jasným a neměnným způsobem: cílem manželství je předávání života a antikoncepce není dovolena (srov. *Gaudium et Spes* 51, pozn. 14).

Pavel VI. o této zásadě nikdy nepochyboval a chtěl si podržet v této věci poslední slovo, také proto, aby odpověděl s co největší autoritou na všechny námitky těch, kteří zpochybňovali Boží zákon a neomylný učitelský úřad Církve.

Humanae vitae

Na osobu papeže začaly doléhat tlaky všeho druhu. Pavel VI. myslel několikrát na P. Lia a pověřil ho, aby vyhledal vynikající teology a vypracoval podklady pro jeho „hlas“.

P. Lio vzpomíná: „Zpracoval jsem materiál o dvou stech stránkách, který nesl titul: *O vnitřní nemorálnosti antikoncepce*. V této studii jsem nejen vlastními argumenty odpověděl na všechny námitky, ale ukázal jsem pozitivně, jaká by mohla být papežova výpověď, pokud jde o neměnný a nereformovatelný obsah nauky. Za pomoci dosud neznámých dokumentů

Papež Pavel VI.

jsem ukázal, že liberální názory na manželskou lásku a manželský akt atd. uváděli již teologové minulého století a nikdy je neschvalovali.“

Pavel VI. se svěřil P. Liovi, že je udiven tím, jak je možno předložit tuto otázku.

26. července bez ohledu na nepopulárnost a protesty vydal papež encykliku *Humanae vitae*, ve které potvrdil rozhodujícím způsobem: „Církev však vyzývá lidi k zachování norem přirozeného zákona, který odjakživa lidem tlumočila, a učí, že každý manželský akt musí zůstat otevřený ke sdělování života. Učitelským úřadem vícekrát vyložená nauka se zakládá na nerozlučném spojení dvojího významu manželského aktu, který je Bohem chtěný a který člověk z vlastního popudu nemůže rozbít: je to význam spojení a plodnosti. Manželský akt svým vnitřním mechanismem manžely hluboce spojuje a uschopňuje k početí nového života ve shodě se zákony vepsanými do samotné bytosti muže a ženy. Podrží je oba tyto podstatné aspekty, aspekt spojení a plození. Je tak projevem vzájemné a pravé lásky a je zaměřen k význačnému povolání člověka – k rodičovství.“ (HV 11. 12)

A ve 14. odstavci (pověstné číslo 14!) je ústřední tvrzení *Humanae vitae*: „Ve shodě se zásadami lidského a křesťanského pohledu na manželství musíme ještě jednou prohlásit, že je nutno naprosto vyloučit jako nedovolenou cestu pro regulaci porodnosti přímé přerušování plodivého procesu již započatého, zvláště potrat zamýšlený a provedený třeba i z důvodů terapeutických. Podobně je nutno vyloučit, jak to učitelství úřad Církve již vícekrát prohlásil, přímou sterilizaci buď trvalou nebo dočasnou jak u muže, tak i u ženy. Stejně tak je vyloučen jakýkoliv zásah, který buďto vzhledem k předvídanému manželskému aktu nebo při jeho uskutečňování či v průběhu jeho přirozených následků zamýšlí jako cíl nebo jako

prostředek znemožnit zplodění života.“

P. Lio napsal: „Pavel VI. mi pak srdečně poděkoval za studium a vynaloženou práci na přípravě nikoliv prosté a suché odpovědi, ale podloženého rozboru, ze kterého vychází celá encyklika.“

Ve své františkánské pokoře pak P. Lio komentuje: „Pravým a jediným autorem je Pavel VI., já osobně jsem zakoušel a zakouším pouze bolest, kterou radostně přijímám na svědectví jedinému neomylnému Učiteli Kristu.“

Silný z obětí

Pro otce Lia byla výsledkem této věrnosti jen přemíra utrpení, které přijal jako mučednictví pro Krista. Podpírala ho

nezlomná víra, oběť mše svaté a dlouhé adorace před eucharistickým Ježíšem a modlitba svatého růžence, kterému se věnoval každý den s dětskou oddaností a s vědomím, že Maria nakonec zvítězí. Byl mnohokrát přemlouván, aby se odřekl *Humanae vitae*,

ale zůstal pevný jako skála a vždy odpovídal: „Nejsem to já, nýbrž Církev, je to nezměnitelná Kristova Pravda!“

Když zemřel 6. května 1992 v Gromaldi (Cosenza), napsali jeho přátelé v úmrtním oznámení: „Vynikající doktor chválil Boha, sloužil Církvi a oslavil řád tím, že učil, psal a mnoho vytrpěl. V období sporných teorií se držel jen evangelia, svatých Učitelů a Magisteria. Vyznamenal se pevností učení, integritou mravů a mystickým viděním života.“

Byl to skutečně apoštol pravdy, obhájce čistoty mladých lidí, svatosti manželství a obránce života.

*Z Maria Ausiliatrice 2/2005
přeložil -lš-*

POLITIKA JEDNOHO DÍTĚTE V ČÍNĚ MÁ NEBLAHÉ DŮSLEDKY

Čínská akademie sociálních věd podrobila kritice vládní politiku jednoho dítěte. Zemi hrozí přestárnutí, protože se rodí málo dětí. Akademie doporučila politiku dvou dětí. Každé ženě starší 28 let by mělo být povoleno porodit druhé dítě.

Již v roce 2025 bude 20 % obyvatelstva starších 65 let, tedy o 50 % více než dnes. To má za následek nedostatek pracovních sil, které by zajistily důchody starých obyvatel. Dále je tím ohroženo zabezpečení zdravotní péče.

Vláda hodlá svou politiku praktikovat ještě dalších pět let. Začala s ní v 70. letech.

Více než jedno dítě smějí mít rodiny etnických menšin. Také manželé, kteří jsou jedináčci, smějí mít dvě děti.

SMUTNÝ REKORD

Německo vede v počtu bezdětných manželství. Třetina každého ročníku mužů i žen zůstává do smrti bez dorostu. Především u mužů se projevuje odmítavý postoj k dětem.

V mnoha městech budou v roce 2010 tvořit většinu lidí mladších 40 let přistěhovalci. V Německu je více bezdětných manželství než manželství s dětmi (52 %). V roce 2050 bude každý třetí obyvatel starší 65 let. Podíl dvacetiletých klesne z 21 % na 16 %.

NEDOSTATEK ŽEN V ČÍNĚ

Čínská vláda vydala zákon, který má omezit použití technologií na předporodní diagnostiku pohlaví. Důvodem je demografická katastrofa: za posledních dvacet let bylo potratem nebo po porodu usmrceno velké množství děvčátek a v zemi je dnes nedostatek žen. To má za následek velkou prostituci a obchod se ženami. Za porušení zákona hrozí vězení v trvání tři let.

EUTANAZIE STÁLE VÍCE PŘIJÍMÁNA

Agentura Zenit shrnuje zprávy o eutanazii z poslední doby a uzavírá, že i když je eutanazie legální jen v několika málo zemích, soudci stále více váhají s tresty pro její pachatele.

Například v Anglii otec, který zabil svého synka trpící

ho Hunterovým syndromem, dostal pouze podmínku; soudkyně označila jeho případ za „výjimečný“. Podobně zde dopadl manžel, který zabil svou ženu trpící hemochromatózou: i on byl označen za „výjimku“, stejně jako jiný manžel, který zabil manželku trpící rakovinou žaludku. Analogické případy jsou citovány z Austrálie.

Současně se zvyšuje tlak na legalizaci tam, kde k ní dosud nedošlo.

Na druhé straně v Holandsku, kde eutanazie je za určitých okolností legální, se stále rozšiřuje okruh jejího uplatňování, zejména v případech dětí. Časopis Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine uvádí, že ze 64 případů dětských úmrtí za dobu čtyř měsíců bylo 42 lékařsky urychleno. Holandská vláda také zamýšlí rozšířit možnosti legální eutanazie na nemocné novorozence.

Katechismus katolické církve naproti tomu doporučuje paliativní péči, zatímco přímou eutanazii považuje za „nepřijatelnou“ (čl. 2277).

Zenit - Res Claritatis

Výklad koncilu

Z projevu Benedikta XVI. ke kuriálním pracovníkům 22. prosince 2005

Před čtyřiceti lety skončil II. vatikánský koncil. Tato připomínka vyvolává otázku: Jaký byl výsledek koncilu? Byl přijat správným způsobem? Když ho zhodnotíme, co bylo dobré, co nedostatečné a co bylo chybné? Co ještě zbývá udělat? Nikdo nemůže popřít, že v rozsáhlých částech církve se přijetí koncilu vyvíjelo spíše obtížně. Nechceme sice na to, co se v těchto letech stalo, aplikovat popis, kterým sv. Basíl, velký učitel církve, líčí situaci v církvi po koncilu v Niceji: přirovnává ji k námořní bitvě za bouře v temnotách a říká mezi jiným: „Ochraptělý křik těch, kteří se kvůli nesvornosti zvedají jedni proti druhým, nesrozumitelná tlachání, zmatený rámus ustavičných výkřiků naplnil takřka celou církev, překroutil správnou nauku církve buďto výstřelky nebo nedostatky“ (De Spiritu Sancto XXX, 77), tedy nechceme aplikovat právě tento dramatický popis na pokoncilní situaci v církvi, ale něco z toho zde přesto můžeme pozorovat. Vynořuje se otázka: Proč se přijetí koncilu ve velké části církve až dodnes rozvíjí tak obtížně? Nuže všechno závisí od správného výkladu – jak bychom dnes řekli – od správné hermeneutiky, správného klíče k jeho četbě a aplikaci. Problémy při přijímání koncilu se zrodily ze skutečnosti, že se zde střetly dvě protikladné hermeneutiky a ty se mezi sebou přely. Jedna z nich vnesla zmatky, druhá mlčky, ale stále viditelněji přinesla a přináší plody. Na jedné straně existuje hermeneutika, kterou bych chtěl pojmenovat – „hermeneutika diskontinuity a zlomu“. Ta se mohla nezřídka setkávat se sympatiemi sdělovacích prostředků a také části moderní teologie. Na druhé straně je to „hermeneutika reformy“, obnovy a kontinuity jediného subjektu – církve,

kteřou nám dal Pán. Je to subjekt, který roste v čase, rozvíjí se, ale zůstává přitom stále týž, jediný subjekt putujícího Božího lidu. Hermeneutika diskontinuity riskuje, že skončí zlomem mezi církví předkoncilní a církví pokoncilní. Tato hermeneutika tvrdí, že koncilní texty jako takové nejsou ještě vyjádřením ducha koncilu. Že tyto texty jsou výsledkem kompromisů, při kterých, aby se dosáhlo jednomyslnosti, bylo třeba vláčet za sebou a znovu potvrdit mnoho věcí, které jsou už zastaralé a neužitečné. Proto se prý pravý duch koncilu neprojevuje v těchto kompromisech, ale naopak ve zrychleném pohybu vpřed směrem k tomu novému, co je v nich předznamenáno: jen to představuje pravého ducha koncilu, z toho je údajně třeba vycházet a postupovat vpřed. Právě proto, že texty údajně jen nedokonalým způsobem respektují ducha koncilu a jeho novost, je nutné odvážně vykročit nad texty a vytvořit prostor pro novoty, ve kterých by se vyjádřil hluboký, byť dosud nezřetelný záměr koncilu. Jediným slovem: je třeba sledovat nikoliv texty koncilu, ale jeho ducha. Tím způsobem zůstává široký volný prostor pro otázku, jak definovat tohoto ducha, a tak se samozřejmě vytváří pole pro tvořivost. Takovým způsobem se od základu znevažuje charakter koncilu jako takového. Koncil, chápaný jako specificky ústavodárný, by vylučoval dosavadní starou ústavu a vytvářel novou. Ale ústavodárné shromáždění vyžaduje někoho, kdo mu dává mandát, a pak mu také dává potvrzení, tedy potvrzení lidu, kterému má ústava sloužit. Koncilní otcové takový mandát neměli a nikdo jim ho nedal. Ostatně jim ho ani nikdo dát nemohl, protože podstata ústavy církve pochází o Pána a byla nám dána,

abychom mohli dosáhnout věčného života, a jen když vycházíme z této perspektivy, jsme schopni vrhnout světlo na časný život i na sám čas. Biskupové skrze svátost, kterou přijali, jsou správci Pánova daru, jsou *správce Božích tajemství* (1 Kor 4,1) a jako takoví musí být *věrní a moudří* (srov. Lk 12,41–48). To znamená, že musí spravovat Boží dar správným způsobem, aby nebyl zatajován v nějaké skrýši, nýbrž aby přinášel plody, tak aby Pán nakonec mohl říct správci: *Protože jsi málo spravoval věrně, mnoho ti svěřím* (srov. Mt 25,14–30; Lk 19,11–27). V těchto podobenstvích z evangelia je vyjádřena dynamika věrnosti, která je nezbytná při službě Pánu, a z toho je také zřejmé, jak se v koncilu má z dynamiky a věrnosti stát jedna jediná věc.

Proti hermeneutice diskontinuity se staví hermeneutika reformy, jak ji představil nejdříve papež Jan XXIII. ve své řeči na zahájení koncilu 11. října 1962 a pak papež Pavel VI. v závěrečné řeči 7. prosince 1965. Chtěl bych zde citovat velmi dobře známá slova Jana XXIII, ve kterých je tato hermeneutika vyjádřena nedostupným způsobem, když říká, že koncil „chce předat čistou a neporušenou nauku bez zúžení nebo překrucování“ a pokračuje: „Naší povinností není pouze chránit tento vzácný poklad, jako bychom se zabývali pouze starožitností, nýbrž také věnovat se s neúnavnou vůlí a bez bázně dílu, jaké vyžaduje naše doba. ... je nutné, aby tato nauka, jistá a neměnná, kterou je třeba věrně respektovat, byla prohloubena a představena způsobem, který odpovídá požadavkům naší doby. Jedna věc je totiž poklad víry, tedy pravdy obsažené v naší vznešené nauce, a druhá věc je způsob, jakým mají být hlášány, aby byl přitom nicméně zachován stejný smysl a stejný význam“ (II. Conc. Vat. *Constitutiones Decreta, Declarationes* 1974 s. 863–865). Je jasné, že tento úkol, vyjádřit novým

způsobem vymezenou pravdu, vyžaduje zamyslet se nově nad ní a nad jejím vztahem k životu. Je jasné, že nové slovo může dozrát jen tehdy, když se rodí z pochopení pravdy, kterou vyjadřuje, a na druhé straně tato úvaha o víře vyžaduje také samotnou živou víru. V tomto smyslu byl program předložený papežem Janem XXIII. krajně náročný, tak jak je náročná syntéza věrnosti a dynamiky. Ale všude tam, kde tato interpretace představovala orientaci, podle které se řídilo přijímání koncilu, vyrostl nový život a dozrály nové plody. Čtyřicet let po koncilu můžeme konstatovat, že to pozitivní je mnohem větší a mnohem živější, i když se to nemohlo projevit ve zmaticích kolem roku 1968. Dnes vidíme, že dobré semeno, ačkoliv se rozvíjí pomalu, nicméně roste a roste tak i naše hluboká vděčnost za dílo, které koncil rozvinul.

Pavel VI. ve své promluvě na závěr koncilu označil ještě jednu zvláštní motivaci, proč se mohla hermeneutika diskontinuity jevit tak přesvědčující. Ve velké diskusi na téma člověk, kterou se vyznačuje moderní doba, musel se koncil věnovat zvláštním způsobem tématu antropologie. Musel si klást otázku o vztahu mezi církví a její vírou na jedné straně a o člověku a dnešním světe na straně druhé (tam. s. 1066n). Otázka se stane ještě jasnější, když místo obecného termínu „dnešní svět“ zvolíme jiný přesnější: Koncil musel novým způsobem vymežit vztah církve a moderní doby. Tento vztah měl velice problematický začátek v procesu s Galileem Galileim. Ten vztah se zcela rozbil, když Kant definoval „náboženství uvnitř čistého rozumu“ a když v radikální fázi Francouzské revoluce byl rozšířen pojem státu a člověka, který nechtěl církvi a víře poskytnout prakticky vůbec žádný prostor. Střet církve a víry s radikálním liberalismem a také s přírodními vědami, které aspirovaly na to, že

zahrnou do svého poznání všechny skutečnosti až k jejich hranicím, a svéhlavě si kladly za svůj cíl prokázat, že jakákoliv „hypotéza o Bohu“ je zbytečná, vyvolal v 19. století za Pia IX. ze strany církve radikální odsouzení ducha moderní doby. Zdálo se tedy, že zde není žádný otevřený prostor pro plodnou a pozitivní dohodu, a drastické bylo i odmítání ze strany těch, kteří se pokládali za reprezentanty moderní doby. Mezitím ovšem i moderní doba doznala svůj rozvoj. Ukázalo se, že americká revoluce nabídla jiný model moderního státu, než jaký vyplýval z teorií radikálních tendencí druhé fáze Francouzské revoluce. Přírodní vědy si začaly uvědomovat svou vlastní omezenost, která vyplývá z jejich vlastní metody: i když realizovaly grandiózní věci, nebyly schopny pojmut globálnost celé skutečnosti. A tak se postupně obě strany začaly jedna druhé otevírat. V období mezi dvěma světovými válkami a ještě více po druhé světové válce prokázali katoličtí státníci, že může existovat moderní laický stát, který nicméně není lhotejný k náboženským hodnotám, nýbrž žije z velkých etických zdrojů, které vytvořilo křesťanství. Katolické sociální učení, které se krok za krokem rozvíjelo, stalo se důležitým modelem uprostřed mezi radikálním liberalismem a marxistickou teorií státu. Přírodní vědy, které bez omezení vyznávaly svou metodu, do které Bůh neměl přístup, zjišťovaly stále zřetelněji, že tato metoda nezahrnuje celistvost skutečnosti, a otevíraly tedy znovu brány Bohu, protože věděly, že realita je větší než naturalistická metoda a to, co je schopná pojmut. Mohli bychom říct, že se formulovaly tři jisté otázky, které nyní v době II. vatikánského koncilu čekaly na odpověď. Především bylo nutno novým způsobem definovat vztah mezi vírou a moderními vědami; to se ostatně netýkalo jen přírodních věd, ale také věd historických, v určité škole si his-

toricko-kritická metoda vyhrzovala poslední slovo při interpretaci Bible a aspirovala na svou úplnou výlučnost při chápání Písma svatého a ve významných bodech se stavěla proti interpretaci, kterou vypracovala víra církve. Na druhém místě bylo třeba vymezit novým způsobem vztah mezi církví a moderním státem, který dával prostor občanům různých náboženství a ideologií a choval se k těmto náboženstvím nezaujatě s tím, že převzal prostě odpovědnost za spořádané a tolerantní soužití mezi občany a za svobodu praktikovat vlastní náboženství. K tomu se na třetím místě váže obecnější problém náboženské tolerance, což je otázka, která vyžadovala nové vymezení vztahu mezi křesťanskou vírou a světovými náboženstvími. S ohledem na nedávné zločiny nacistického režimu jako také a také vzhledem na dlouhou a svízelnou historii bylo třeba novým způsobem definovat vztah mezi církví a vírou Izraele.

To všechno jsou témata velké důležitosti – byla to velká témata druhé části koncilu, u kterých se v této souvislosti nemůžeme

šířeji zdržet. Je jasné, že ve všech těchto úsecích, které ve svém souhrnu tvoří jeden problém, se projevila diskontinuita, ze které však při rozlišení mezi konkrétními historickými situacemi a jejich požadavky vyplynula nikdy neopuštěná kontinuita principů – což se snadno při prvním pohledu přehlédne. A právě v tomto spojení kontinuity a diskontinuity na různých úrovních spočívá povaha pravé reformy. V tomto procesu novosti i kontinuity se musíme učit chápat především to, že rozhodnutí církve, která se týká problematických věcí, jako např. konkrétních forem liberalismu nebo liberální interpretace Bible, musely být nutně samy dočasné, právě proto, že se týkají skutečnosti, která je sama o sobě proměnlivá. Bylo třeba se naučit poznávat, že v takových rozhodnutích mají trvalou hodnotu jen samotné zásady, které se opírají o základ a motivují rozhodnutí zevnitř. Nejsou však stejně trvale konkrétní formy, které závisí na historické situaci a mohou tedy podléhat změnám. Rozhodnutí sama v podstatě mohou zůstávat

platná, ale formy jejich aplikace se podle nových kontextů mohou měnit. Tak např. jestliže se svoboda náboženství pokládá za projev schopnosti člověka nalézat pravdu a stane se nakonec kanonizací relativismu, pak je tato svoboda přenesena ze sociální a historické nutnosti nepřiměřeným způsobem do roviny metafyzické a je tak zbavena svého pravého smyslu. Zcela jinou věcí je však pokládat náboženskou svobodu za nutnost vyplývající z lidského soužití a jako vnitřní důsledek pravdy, že náboženství nemůže být vnučeno zevně, ale člověk je musí přijmout z vnitřního přesvědčení. Když II. vatikánský koncil uznal v příslušném dekretu náboženskou svobodu za základní princip moderního státu, učinil tak ve jménu starého dědictví církve. Může si tak být přítom vědom, že zůstává v plném souladu s učením samotného Ježíše Krista (srov. Mt 22,21), stejně tak jako se starou církví mučedníků a s mučedníky všech dob.

Stará církev se modlila za vladaře a odpovědné politiky, protože to pokládala za svou povinnost (srov. 1 Tim 2,2); ale zatímco se modlila za vladaře, odmítala se jim klanět a tím zcela jasně odmítla státní náboženství. Mučedníci prvotní církve zemřeli pro svou víru v toho Boha, který se zjevil v Ježíši Kristu, a právě proto zemřeli také za svobodu vyznávat vlastní víru, kterou žádný stát nemůže někomu ukládat, ale tuto víru si může člověk osvojit jen za pomoci Boží milosti ve svobodě vlastního svědomí. Misijní církev, která cítí svou povinnost hlásat své poselství všem národům, musí se nutně zasazovat za svobodu víry. Chce předávat dar pravdy, který existuje pro všechny, a současně ujišťuje národy a jejich vlády, že nechce zničit jejich vlastní identitu a kulturu, nýbrž naopak nese jim odpověď, na kterou ve svém nitru čekají, a je to odpověď, s níž se pluralita kultur neztrácí, ale roste naopak jednota mezi lidmi a také mír mezi národy. ■

Zasedání II. vatikánského koncilu

Osmero blahoslavenství (2)

PRVNÍ BLAHOŠLAIVENSTVÍ

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.

I když blahoslavenství je osm, skutečnými jednu jedinou dokonalost, nabízejí jediné štěstí. Jako se v paprsku bílého světla skládá sedm barev solárního spektra, z nichž každá má svůj odstín a své vlastnosti, tak v křesťanské dokonalosti se skládají, tak říkajíc, barvy všech ctností a odstíny všech darů Ducha Svatého, aby vytvořily ono nebeské světlo, které je součástí světla věčného.

Každé blahoslavenství vyjadřuje dokonalost, ale se svým vlastním odstínem, a všechna pospolu vytvářejí obdivuhodné schodiště, po kterém duše vystupuje k Bohu.

Na prvním stupni tohoto božského schodiště je úplná odloučenost od pozemských věcí, která má za základ bázeň Boží a jako odměnu nebeské království: totiž vlastně nebeských dober.

Chudoba v duchu je podle svatého Tomáše Akvinského úplné odloučení od vnějších dober: poct a bohatství.

Ježíš mnohokrát hlásal nutnost tohoto odloučení, aby člověk mohl pokročit v dokonalosti.

Chceš-li být dokonalý, jdi, proděj všechno, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi, pak přijď a následuj mě (Mt 19,21). Aby ukázal důležitost této odloučenosti, Mistr se nezdráhá uchýlit se k příkladům z běžného života. Připomeňme si podobenství o stavbě věže a o králi, který se chystá vytáhnout do války (srov. Lk 14,28-33).

Nic není jasnějšího a neúprosnějšího. Tím, čím jsou prostředky pro stavbu budovy nebo vojáci pro vedení války, tím je odloučenost pro dosažení křesťanské dokonalosti.

Velká část lidí tak jako mládenec z evangelia se raději otočí zády, když slyší tuto Ježíšovu nauku. Ubohé lidské srdce se tak připoutává k pozemským věcem! V duši mají tak hluboce zakořeněnou faleš-

nou představu, že pomíjející statky přispívají ke štěstí! A neuvědomují si, že když se vzdalují do Ježíše, vzdalují se od štěstí, že když uzavírají svůj sluch pro slova života, uzavírají brány duše pro štěstí, po kterém touží.

Sama odloučenost již představuje štěstí, ti, kteří ji praktikují, pocítují radost ze svobody, štěstí z čistoty a radost, že našli Boha.

Je nepochybné, že i tvorové mohou vést k Bohu. Nebyly pro svatého Františka z Assisi, který rozjímal o stvoření pod magickým pohledem své horoucí lásky, schodištěm k Bohu vůně květů, zpěv ptáků, tajemné zurčení sestry vody? Nesloužila lidská moudrost jako základ orlu z Akvina, aby odkrýval závoj nebeské moudrosti? Nebyla to pozemská království, která přivedla do věčného království svatého krále?

Aby nám pozemské věci sloužily jako stupně k výstupu do nebe, je nutné nezastavovat se u nich, klást na ně nohy, ale nepřipoutávat k nim srdce. V modlitbě pro 21. neděli během roku prosí Církev Boha: „... popřej nám, abychom podle tvých příkázání a pod tvým vedením procházeli pozemskými dobry, aniž bychom ztratili dobra věčná.“

Máme tedy procházet stvořením tak, abychom měli za směr a vůdce Boží vůli. Jestliže se však u těchto věcí zastavíme, ze stupňů se stanou překážky. Jestliže do nich vložíme své srdce, stanou se pouty a řetězy, které nás zotročují, zbavují nás svobody Božích dětí a i ony ztratí svou svobodu, protože zba-

veny svého pravého poslání podle sv. Pavla sténají po svobodě (srov. Řím 8,21-22).

Abychom byli šťastni, musíme být svobodní a odloučenost je prvním voláním duše po svobodě. Blahoslavení chudí v duchu.

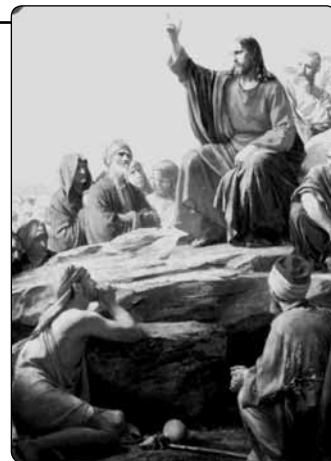
Chudoba v duchu v nás také působí, že začínáme pocítovat radost, že jsme čistí.

Nemluví zde pouze o čistotě jako o ctnosti, která pro svou velkou hodnotu si zaslouží tento titul par excellence, ale o čistotě v širším smyslu, která znamená vzdálenost od zla a přiblížení k Bohu, nejvyššímu dobru.

Symbolem čistoty je světlo, protože je chápeme bez příměsí čehokoliv pozemského, a jeví se nám tak zářivé, protože i když se dotýká všeho, dokonce i bahna, nikdy se neposkvrní. *Bůh je světlo*, říká apoštol Jan (srov. 1 Jan 1,5). Aby vysvětlil věřícím v Efezu tajemství ospravedlnění, říká jim svatý Pavel: *Byli jste kdysi temnotou, nyní jste světlem v Pánu (Ef 5,8).*

Stát se světlem, postupovat od jasnosti k jasnosti, až se přetvoříme v Boží obraz, to je cestička dokonalosti. Kolik to očisťování je nezbytných, abychom dospěli k této zářivé transformaci!

Především je třeba z duše zapudit temnoty hříchu, tedy všechnu neprůhlednost všeho toho, co je pozemské. I čistý má zapotřebí, aby mu Mistr umyl nohy. I když se lidským očím zdá bez poskvrny, Boží pohled odhalí v intimních záhybech naší duše zbytky temnoty, kterou jeho milosrdná ruka zapla-

ší, aby nás učinila hodnými dosáhnout nebe.

Je zapotřebí, aby se duše předeem zbavila pozemských věcí, od kterých by se mohla nakazit.

Samo odloučení ještě nezpůsobí dílo našeho očistění, protože teprve na vrcholu šestého blahoslavenství se duše ponoří do plnosti světla. Ale již na hoře chudoby duše cítí, že se začíná stávat průzračnou, aby viděla zdaleka smutné doliny pozemských věcí pokrytých temnotami.

Jaké je to štěstí být světlem. Znamená to přiblížit se Bohu. Právě v tomto přiblížení k Bohu spočívá odměna za chudobu ducha, kterou blahoslavenství slibuje. Nebeské království znamená vlastnit Boha, a to se uskuteční v plnosti a bez konce po smrti, ale začíná již zde na zemi jako nejsladší svítání věčného dne.

Branou k tomuto radostnému království je odloučenost. Jakmile se srdce vyprázdní od tvorů, naplní je Bůh.

Tak jako oceán naplňuje plnosti svých vod dutiny skal, které jsou v něm ponořeny, tak oceán Boží lásky, který nás obklopuje, naplní hluboké klíny naší duše, jakmile jsou prázdné.

E. Hello zaznamenal krásný dialog mezi slavným mystikem Taulerem a chudým žebrákem, který postával u chrámových dveří. Když doktor mystiky zjistil, že chudák dosáhl intimního spojení s Bohem, zeptal se ho: „Kde jsi našel Boha?“ Žebřák mu odpověděl: „Tam, kde jsem zanechal tvory.“

Nejsou tato stručná slova komentářem Kristových slov: *Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království?*

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

Je jasné, že k dosažení božské odměny nestačí odloučení, plod ctnosti, ale je zapotřebí svatého obnažení, které způsobuje Duch Svatý svými dary. Ctnosti nás učí správně užívat tvorů. Dary Ducha vykořeňují z našeho srdce bohatství a pocty tohoto světa tak dokonale a definitivně, jako bychom zemřeli. Jakou úctu budou mít ještě k pozemským dobrům ti, kteří překročili práh smrti?

Svatý Tomáš říká, že toto první blahoslavenství odpovídá daru bázně Boží a ctnosti naděje.⁽¹⁾ Naděje tím, že nám předkládá věčná dobra, odtrhuje nás od oněch časných, zatímco ten dar, který nás dokonale přidružuje k Bohu, od nás vzdaluje všechno, co se přičí tomuto šťastnému spojení.

Nesmíme se domnívat, že jestliže má toto blahoslavenství za základ bázeň Boží, je neslučitelné s láskou. Bázeň jako dar Ducha Svatého není otrocký strach, který prchá před trestem, nýbrž je to bázeň syna, který se děsí myšlenky, že by se vzdálil od toho, který ho miluje. Jako všechny dary, i bázeň má svůj kořen v lásce. Písmo říká, že bázeň je počátek moudrosti, tj. „oně moudrosti, která si zasloužila tu čest být láskou k Bohu“.

Chudoba v duchu je počínající láskou, která zahajuje své dílo očišťování a bolesti, protože láska je silná jako smrt, odlučuje, obnažuje, boří, aby přetvářela.

Tak je láska nejchudší i nejbohatší, opulentní ve své obdivuhodné nahotě. Zbavuje všeho, protože dává všechno. Láska je ukřižovaný Ježíš, zázrak nahoty a propast bohatství. Abychom našli lásku a získali poklad Ježíšova obnažení, je třeba se odloučit ode všeho.

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království (Mt 5,3).

(Pokračování)

se nesou nejen Ježíšova kázání, ale také listy apoštolů, které se obracejí k církevním obcím ztraceným uprostřed pohanského světa jako k zahradám a ostrovům svatosti. Příklad těchto zahrad svatosti byl opravdu tak působivý, že se křesťanství obdivuhodně rozšířilo po celém tehdy známém světě.

V pozdější době, když Církev vyšla z katakomb, se úsilí o svatost stalo jakoby specializací osob zvláště k tomu povolání. A tak sociální složení oficiálně uznaných svatých zdaleka neodpovídá sociálnímu složení příslušníků Církev. Nejméně svatých si našla Církev mezi těmi, kteří jsou pro ni svým způsobem nejvýznamnější, a to jsou matky a otcové. Kalendář světců kromě mučedníků vyplnili především příslušníci duchovního stavu a řeholí, z řad laiků jsou to nejčastěji svatí mezi panovníky. Rozkvět řádů ve středověku je jistě velkou chloubou Církev, ale při bližším pohledu můžeme konstatovat také určitý rub, že jejich vznik byl také reakcí na obecně nedobry stav náboženského života. Patriarcha západního mnišství svatý Benedikt odešel do Subiaka z důvodů krajní nespokojenosti s náboženskými a společenskými poměry v Římě. Také útěk sv. Františka z Assisi k dokonalé chudobě nebyl jen jeho osobním povoláním, ale především výzvou k návratu k autentickému chápání evangelia.

Chce-li se Církev otevřít světu, musí si nejdříve zabezpečit vlastní „zázemí“ tím, že upevní u všech svých členů úsilí o příkladnou svatost. Všechno to, o čem chce mluvit s lidmi tohoto světa, je plně pochopitelné jen z pohledu svatosti, a ta je pochopitelná jen z konkrétního, pokud možno nikoliv výjimečného, ale „masového“ příkladu. Je to smutná bilance, jestliže pokoncilní období se vyznačuje nikoliv rozkvětem, ale úpadkem kvalitativním i kvantitativním, takže

se ani nemůžeme divit, že jsme v uplynulých desetiletích svět svým příkladem nijak výrazně neoslovili ani neinspirovali.

Prvním a hlavním pokoncilním tažením mělo být intenzivní úsilí o velkou duchovní obnovu, zevšeobecnění, přímo zlidovění svatosti. Mnoho věřících však zažilo koncil, až když nastalo v chrámech bourání mřížek, kazatelen i oltářů. Těžko někdo zhodnotí, co to v lidských duších doopravdy zanechalo. Ke skutečnému „povznesení laiků“ málo přispěje, že se ujímají funkcí, které byly po staletí záležitostí kleriků. Pro všeobecné prohloubení svatosti je to málo produktivní.

Na „otevřenost“ Církev odpověděl svět nakonec tím, že se uzavřel do sebe, do ghetta svých ústav a zákonů, aby hříšnost jeho jednání byla takřka posvátná a nedotknutelná, a jak dává stále jasněji najevo, chtějí přinutit i církev, aby se jejich bezbožským zákonodárstvím sama řídila. Ateisté se domáhají „zrovnoprávnění“ s věřícími ve jménu tolerance a projevují přitom stále větší a smělejší nesnášenlivost. Přes všechnu vstřícnost k nekřesťanským náboženstvím se stále více vzrůstá nesnášenlivost vůči křesťanství a bez ustání vzrůstá počet mučedníků. Někteří křesťané teď čekají na to, že Bůh sám musí zasáhnout způsobem, aby to všechny přesvědčilo a přivedlo k obrácení. Jiní naopak dokazují, že Církev měla již dávno přijít k rozumu a opustit požadavky, které už prý nikdo rozumný nemůže v dnešní době akceptovat. Opírají se přitom o tzv. „ducha koncilu“ a inspirovaní se také příkladem odloučených bratří, kteří se místo sbližování bohužel od nás v postoji k zásadním mravním otázkám stále více vzdalují. Dále tedy s sebou vlečeme smutné dědictví rozdělení, které se navíc prohloubilo i uvnitř samotné Církev a jako červ nahlodává i životodárnou jedno-

tu rodin a k bolesti mnoha rodičů i porozumění mezi generacemi. Otcem takového rozdělení není nikdo jiný než otec lži. Koncil se o něm prakticky nezmiňuje, ale předčasný optimismus, který to mohlo vyvolat, musel korigovat už Pavel VI. svým konstatováním, že Satanův dým pronikl do Církev. Svědectví o tom může podat i sv. otec Pio nebo Marta Robinová, které odvěky nepřítel osobně týral a sužoval právě v době koncilu.

Když o těchto smutných skutečnostech mluvíme, není to nijaké živení a podporování pesimismu. Musíme je mít před očima právě jako důvod naděje a křesťanského optimismu. Předpověděl nám je přece sám Pán a ujistil nás: „Až to začne, zdvihněte hlavu, protože se přiblížilo vaše vykoupění.“ Vědomí, že toto rozdělení ohrožuje šíření Božího království a spásu lidských duší, připomíná nám s tím větší naléhavostí potřebu vytrvalé modlitby a také obětí. Jestliže se falešní proroci projevovali již za života apoštolů, nemůžeme se divit, když nás tato svízele v té či oné podobě provází od začátku až do konce. Více než tato skutečnost, kterou asi nemůžeme změnit, nás musí trápit starost, zda nepřichází nazmar duševní, duchovní a tělesné utrpení, kterým bychom mohli doplnit to, co schází do plné míry Kristova utrpení. Jednou poznáme, že právě obětí svého utrpení dosáhl Jan Pavel II. více než svými slovy a činy.

Svatost života spočívá v pokorné věrnosti a radostné lásce k Bohu i bližním i za cenu obětí. Podmínkou této věrnosti a lásky je také hluboká znalost Boha, jeho pravdy a jeho příkázání. Modleme se naléhavě k Pánu a Duchu Svatému, aby nám na přímělu své Matky poslal hojnost svatých kněží, abychom měli dostatečnou oporu u svatých zpovědníků a vůdců duší k pravé svatosti.

-red-

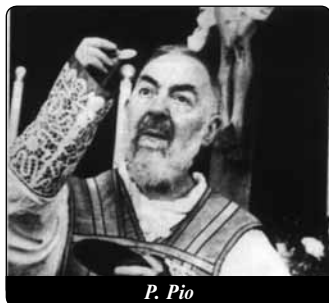
⁽¹⁾ S. Th. II-II, q. 19 a. 12

Všechno ve jménu morálky?

Křesťanství není etika - z úvahy Guido Horsta

Moralisté, humanisté, reformátoři světa

Někdo ironicky poznamená: Církvi to jednou nutně připadne hloupě hlásat takové pravdy víry, které narážejí na takový odpor. Nakonec se připojí k těm hnutím, která počínaje osvícenstvím se stala tak mocnými a která proměnila Evropu i Nový svět za oceánem. Thomas Hobbes, John Locke a David Hume v Anglii, Jean Jacques Rousseau

P. Pio

a Voltaire ve Francii, Immanuel Kant v Königsbergu, ale i četná zemská knížata a korunovaně hlavy, ti všichni byli uchvázeni ideou přivést zkaženého a svou nemravností degradovaného člověka k vyšší důstojnosti a upravit společenské záležitosti tak, aby v nich mohli lidé žít spolu jako svobodní a snášeliví občané.

S osvícenstvím se dala do pohybu velká doba moralistů, humanistů, pedagogů, zlepšovatelů světa a také utopistů, kteří čekali na dokonalý společenský řád. Hříchu byl vyhlášen boj s větší tvrdostí, než jakou kdy uplatnila církev. Ideál ctnosti byl v pruském státě vtlučen do hlavy dětem i vojákům klackem a drilem, proti kterému byla klášterní výchova úplný cukrkandl. Boj proti potratu začal v osvícených státech Evropy po Francouzské revoluci. A pro sen o ráji na zemi, ve kterém bude vyhlazena válka a utlačování, nechali etikové komunistické provenience provždy zmizet v koncentracích miliony zpátečníků. To

všechno ve jménu morálky, ať už byla utopisticky socialistického nebo buržoazně liberálního ražení. Církev při těchto zlepšeních světa, která trvají dodnes, nejdříve nemohla spolupracovat, protože pro ni představovaly zahrady nesvobody, poručnickování a zotročování svědomí.

Katolické osvěcenství

Ale když byly překonány velice špatné důsledky sekularizace z počátku devatenáctého století, nastoupily i v katolické církvi počátky „katolického osvěcenství“. Vznikala sociální díla a nové řády a společnosti, které se věnovaly výchově a vzdělávání. Z katolických elit vzešli velcí pedagogové a lidoví vychovatelé. Jako protiváhu komunistické etiky vypracovala církev v minulém století své sociální učení. Katolická církev vstoupila do světové soutěže etických systémů a brzy poznala, že zde má co říct, a to docela rozumného a užitečného.

Od té doby se v církvích vychovává, až se hory zelenají. Již v mateřských školkách se dětem vštěpuje, aby poháry od jogurtu nepohazovaly a netrápily pulce na suchu. Dobré mezilidské vztahy se hlásají jak z kazatelny, tak v hodinách nábožen-

ství. Dobrý Ježíš je přetvořen na vzor správného jednání. Máme tak jako on pomáhat chudým a těšit zarmoucené. Z nedělní liturgie se stal společenský akt, který se schází k hostině. Církev nevynechají žádné téma, od hospodářského a sociálního řádu až po kulturu pohřbívání, pokud se jedná o to, jak má stát i jednotlivec jednat co nejlépe.

A stále znovu sexuální morálka

Morálka se tlačí v církvi dopředu i tehdy, když se jedná o zcela jiné věci. Jeden příklad: velké události minulého roku v Římě a v Kolíně. Smrt Jana Pavla II., konkláve a volba německého papeže a Světový den mládeže. Když se děje něco takového, je to „katolický okamžik“ pro církev i pro Německo. Uchvázení a plni dojetí sledovali lidé utrpení a poslední dny Karla Wojtyły. „My jsme papež!“ oslavoval „Bild-Zeitung“. A zcela jak u vytržení sledovala média, jindy nijak zvlášť procírkevní, o prořímských ani nemluvě, jak papež přitahuje mládež z celého světa na pestrobarevný svátek do Německa.

Uprostřed tak velké pozornosti pro katolickou církev se přihlásil ke slovu kardinál Lehmann

a provokoval, že nyní musí katolická církev konečně otevřít onu až příliš známou škatuli, na které je napsáno výstražnými literami „Sexuální morálka“. Předseda německé biskupské konference zde vidí velké problémy, protože, jak je prý známo a jak to sdělil nedělnímu vydání FAZ, dívky, které v Římě oslavovaly

Biskup Lehmann

papeže, měly v kabelkách antikoncepční pilulky. Krátce před SDM zdůraznil ještě jednou: Je zde naléhavá potřeba reformovat církevní sexuální etiku. Katolická církev prý musí zcela jistě „přistoupit k této věci zcela nově“. Jinak prý hrozí nebezpečí, že ji nikdo nebude poslouchat, řekl v západoněmeckém rozhlasu a dodal: „A to je tím horší, když se člověk v důležité oblasti našeho lidského života vlastně ocitne stranou.“ Mohučský biskup prohlásil, že sexuální nauka a kondomy se od doby encykliky Humanae vitae k otázkám regulace početí z roku 1968 staly těžkým problémem. „Myslím, že to, co bylo řečeno, musí být ve svém zdůvodnění trochu přijatelněji přetvořeno. Také prý se nesmí vyvolávat dojem, jako by kondomy byly tím nejdůležitějším v otázce sexuální etiky.“

V otázce sexuální morálky je církev, jak známo, velice vzdálená od toho, co mohučský proud moralistů hlásá o pilulce, sexu a pohlavním partnerství. Pro „politicky korektní“ moralisty je kondom takřka povinnost, potrat patří k lidským právům a ochrana homo-manželství k příkazu tolerance. Někteří lidé v církvi trpí pocitem, že

ROK 2005 BYL ROKEM MUČEDNÍKŮ

Podle statistiky vatikánské misijní služby bylo v roce 2005 zavražděno 26 církevních pracovníků. V roce 2004 jich bylo 15. Zavraždění byli biskupové, kněží, řeholní osoby i laici. Byli to misionáři, kteří šli hlásat evangelium ad gentes – pohanům, aby jim přinesli zvěst o Ježíši Kristu, ale také příslušníci domorodého obyvatelstva. Kdo jde do misii, musí počítat s tím, že přijímá těžké a nebezpečné poslání. Přesto jsme u misionářů svědky zvláštního radostného ducha, který je neopouští ani v dramatických situacích. Příkladem je misionář, který měl nehodu s malou dívkou a zůstal na místě nehody, i když mu všichni radili, aby odešel, protože bylo známo, jak budou tamní lidé reagovat. S odvahou a úsměvem šel vstříc vrahům a úsměv ho neopustil ani při posledních slovech odpuštění. Do počtu mučedníků není ještě zahrnuta řeholnice, kterou zavraždili loupežní vrahové v jižní Africe teprve 27. prosince.

zastávají postoj malé menšiny, který není obecně přijímán. A dělají ze sexuální morálky lakmusový papírek pro schopnost katolické církve obstát do budoucna. Domnívají se, že teprve když církev konečně uvolní kondomy, pilulku a homo-manželství, bude světem přijímána.

Jak je to však s křesťankou morálkou? Nabízí církev etiku jako mnoho jiných, lepší než oni, nebo dokonce tu nejlepší – když pomineme sexuální morálku, která některé tak provokuje? Nepředstavuje křesťanství samo o sobě ten nejlepší etický systém, jaký civilizace mohla kdy vyvinout? A to i za dnešní doby? Katolická sociální nauka má stále co říct k hospodářskému systému a k lepší politice zaměstnanosti. Mírotvornou etiku papežů chválí i ti, kteří pro jejich sexuální morálku nemají pochopení. A není tomu tak, že svět, sužovaný globalizací, velkou migrací a terorismem, bude muset najít nová pravidla soužití, která jsou již dnes obsažena v křesťanské etice?

Nepochopitelná a tajemná

Kdo však vkládá naděje do církve jako do etické instituce budoucnosti, přehlíží skutečnost, že křesťanství nemá v prvé řadě na starosti etiku. Stále totiž ještě platí staré základy víry, které by někteří v církvi rádi potlačili ve prospěch řečí o tom, co je dobré a správné jednání a co ne. Narození z Panny, zmrtvýchvstání, proměna chleba v Kristovo tělo a vína v jeho krev, co mohou tyto „pověry“ ještě říct dnešnímu člověku?

Mohou mu sdělit to, co Církev vždy hlásala: neuvěřitelné proniknutí Božího tajemství do lidských dějin. To nepochopitelné, co si žádný filozof nemohl vymyslet a žádný náboženský génius se neodvážil hlásat: že Bůh se stal člověkem. To pak v prvé řa-

dě není nějaký etický program, nýbrž historická událost. Stala se před dvěma tisíci lety v jednom malém místě v Palestině. A co se potom dělo, nebyly nauky nebo etické postuláty, nýbrž tvrdé skutečnosti: poslední večeře, ukřižování, zjevení Zmrtvýchvstálého učedníkům, nanebevstoupení a křest tisíců při seslání Ducha Svatého, kteří nešli za nějakou etikou, ale uvěřili tomu, že Ježíš Kristus se stal člověkem, protože jim svědectví apoštolů připadalo velice věrohodné.

Kdo věří, že Bůh se zjevil v Ježíši Kristu a je dále přítomen v jeho Církvi a jejích svátostech, ten změní sebe a svůj život. Teprve pak vstupuje do hry morálka, ale jako něco zcela pozitivního, jako projev života, který našel svůj zcela nový smysl a cíl, pro který se vyplatí žít určitým způsobem, totiž právě tímto křesťanským. Jako bychom chtěli dát koni uzdu zezadu, kdybychom chtěli lidi zahltnout křesťanskou morálkou nebo etikou, aniž bychom jim vysvětlili, co je vlastně základem pro to, abychom dělali to a nedělali ono. Křesťanství není ve svém jádru etika nebo mravní nauka, nýbrž je to osoba: Ježíš Kristus, Boží Syn. Klánět se mu spolu s jeho náměstkem na zemi přišlo do Kolína v loňském srpnu milion mladých lidí. Je třeba si přát, aby tyto mladí lidé se v průběhu svého života stali dobrými lidmi a pomohli zlepšit svět, ale to není základ křesťanské naděje. První důvod křesťanské naděje je ten, že Bůh nenechá své děti na holičkách a každý pokřtěný může očekávat, že i když ve svém životě někdy ztroskotá, může být vždy znovu přijat milujícím Pánem Ježíšem Kristem. A druhý důvod naděje? Že i „ztroskotání“ může Bůh interpretovat zcela jiným způsobem...

Z Komma 30/2005
přeložil-lš

Zdravá církev roste

Plánovaná chvíle odpočinku mezi Vánoce a Novým rokem byla příležitostí k návštěvě přítele, biskupa v Moldávii.

Před patnácti lety ho téměř jako novokněze zavezl jeho rumunský biskup do Kišiněva, aby tam pomáhal jedinému starému knězi v této zemi. Tehdy měli zapůjčený hřbitovní kostelík a k dispozici měli jen opravdu malý starý domeček, kde nebylo pro dva místa. Biskup čekal, že to kaplan vzdá a za pár dnů se vrátí. Dopadlo to jinak. Starý kněz měl dojem, že tam není pro dva nejen dost místa, ale ani práce, a tak se vrátil do své země sám. Kaplan nechtěl být sám, a tak si sehnal mladého kněze z Polska a pak ještě další z Rumunska a Itálie i Německa.

Dnes je v Kišiněvě biskupství a v celé Moldávii, která má asi čtyři a půl milionu obyvatel, dvanáct farností a řada filiálek. Rozvíjí se sociální i evangelizační dílo. Dostali zpět jeden starý kostel, z něhož je dnes katedrála, a vybudovali biskupský úřad.

Biskup nemá odpovědnost jen za svou diecézi, ale spoluodpovědnost za celou církev. Proto jsem cítil potřebu jej spolu s dalšími biskupy navštívit a povzbudit. Byl jsem však obdarován a povzbuzen sám. Podobně jako při návštěvě svěřených farností přicházím, abych věřící povzbudil svou vírou, ale i sám byl povzbuzen vírou jejich, jak říká svatý Pavel.

Sociální a ekonomická situace v bývalé sovětské republice je těžší než naše. Malá skupina katolíků mluvící několika různými jazyky v ateizované zemi s pravoslavnou většinou to nemá lehké, ale působí jako kvas a zdravé roste.

Každý host si musí všimnout, že tady se nejen káže a modlí. Církev tu roste proto, že se tu z evangelia prakticky žije. Nemá to lehké řeholní sestry pocházející z Brazílie, která vede malý domov pro děti z ulice. Osm kluků a čtyři děvčata dnes tvoří její rodinu. Našla je na ulici jako malé bezdomovce se vši bídou, která k tomu patří, včetně drog. Ukázala mi na jednu z nej-

starších, šikovné děvče, které má prý mámu vysokou úřednicí, ale po tom, co se znovu vdala, dceru z prvního manželství prostě zapudila. Řeholnice žijící své panenské zasvěcení Bohu zde nejen rozvinula krásné mateřství a dala dětem to nejpodstatnější pro lidský rozvoj, ale taky jim umožnila konkrétní setkání s živým Bohem vyzařujícím z jejího života.

V charitní jídelně, kam přichází 150 chudých důchodců denně na oběd (a dvěma stovkám bezdomovců se jídlo dováží), byl radostný duch. Milé pozdravení a zpěvy i společná modlitba. Jeden přes druhého si vše pochvalovali, zvlášť výřečně byly soudružky učitelky v důchodu (ovšem s tak malou penzí, že to nestačilo na chleba). Usměvavý mladý kaplan nijak nevelel, a přece bylo vidět, že je duší této společnosti, která se s ním před jídlem modlí, aniž by se kdo zajímal o viru či neviru přítomných.

Narychlo připravená slavná bohoslužba v katedrále byla radostná, s převahou mladých, kteří krásně zpívali. Skupina vyrostla kolem mladého faráře narozeného v polské menšině v Rumunsku. Bral jistě své povolání vážně, protože jeho volba Boha byla spojena s příkazem *opusť a pojď, kam ti ukážu*. Podobně bylo vidět na starém misionáři, který měl na farnosti mateřskou školu pro 50 dětí bez ohledu na viru či církevní příslušnost, že má radost, když může žít pro druhé, které miluje, i když je dřív neznal, a žije pro jejich štěstí a spásu.

To, co buduje církev a působí její růst, není teorie a administrativa, i když ty jsou taky důležité, ale láska, která se projevuje v konkrétních skutečnostech, a radost z Boha. Takové plody nenese strom života bez hlubokých kořenů víry. Každému zmrtvýchvstání předchází smrt. K tajemství takového úspěchu patří praxe skryté oběti, která může bolet, a radostného darování se. Každá mince má dvě tváře. Za minci bez rubní strany se však moc nekoupí.

Mons. Jan Graubner

18. - 25. ledna - týden modliteb za jednotu křesťanů

Na počátku týdne modliteb stojí před námi jednak rozkol křesťanů jako velké pohoršení, jednak velké Kristovo přání po jednotě křesťanů.

JEŽÍŠ KRISTUS ZALOŽIL JEN JEDNU JEDINOU CÍRKEV

A jakýkoliv rozkol odporuje jeho vůli, je to „pohoršení pro svět a poškozuje to svatou věc hlásání evangelia všemu stvoření“ (UR 1). Koncil přitom poukazuje na to, že jednotlivým lidem, kteří žijí ve společenských odloučených od katolické církve, to není možno přikládat za vinu. Poukazuje také na to, že i mimo viditelné hranice katolické církve mohou existovat významné prvky a hodnoty: *Psané slovo, život milosti, víra, naděje a láska a jiné dary Ducha Svatého.*

Přitom však platí to, co Církev vždy učila: že jedině prostřednictvím katolické církve, která je všeobecným nástrojem spásy, je dosažitelná plnost všech prostředků spásy (UR 3).

Jednota křesťanů zůstává pro křesťany úkolem, který jim uložil Ježíš Kristus, jejich Pán a Mistr. Bylo učiněno mnoho pokusů a snah. To si zaslouží uznání. Ale, jak se zdá, přehlíží se často to nejpodstatnější.

Ať už očekáváme sjednocení od teologických komisí, které osvětlují ten či onen jednotlivý aspekt, nebo od ekumenismu „základny“, přičemž taková základna je sociologická představa, kterou nelze na církve aplikovat, nikdy se nesmí zapomínat na to, co koncilní texty jasně vyjadřují:

Opravdový ekumenismus není možný bez vnitřního obrácení. Vždyť touha po jednotě vychází a uzrává z obnovy mysli. Proto si musíme od Ducha Svatého vyprošovat milost

upřímného sebezáporu, pokory, vlídné služby a bratrské velkodušnosti vůči druhým.

Ať si všichni věřící křesťané uvědomí, že budou tím lépe podporovat, ba uskutečňovat jednotu křesťanů, čím čistší život podle evangelia se budou snažit vést.

Obrácení srdce a svatost života spolu se soukromými i veřejnými modlitbami za jednotu křesťanů je třeba považovat za duši celého ekumenického hnutí (UR 7.8).

Tedy modlitba a pokání, následování Krista v sebezáporu, pokoře a lásce, čís-

tý a svatý život podle evangelia: zde je třeba začít, chceme-li křesťanům vrátit jednotu. Zde musí začít jak jednotlivec, tak celá církev, a v tom musíme být jednotni, neboť jinak budeme před Bohem i před lidmi nevěrohodni. Jednota nikdy nemůže přijít zdo-la, nýbrž shora.

Nejvyšším vzorem a zdrojem tohoto tajemství je jednota v Trojici osob jednoho Boha, Otce, Syna a Ducha Svatého, říká dekret v 2. odstavci. Opírá se přitom o výpověď samotného Pána, který ve své velekněžské modlitbě prosí naléhavě svého Otce: Aby byli všichni jedno, jako my jsme jedno, já v nich a ty ve mně (Jan 17,22).

Ale i když jednota přichází shůry, můžeme udělat konkrétní kroky k jednotě. Kardinál Ratzinger to jednou formuloval takto: „Svědectví lásky můžeme v podstatě vždy vydávat společně, při nejmenším bychom je měli vzájemně odsouhlasit, když se jeví technicky nemožné spojit oddělené organizace. Stejně tak bychom měli usilovat vydávat jednotné svědectví ve velkých mravních otázkách současné doby. A konečně v dnešním světě, kterým otřásají pochybnosti a úzkosti, by tu mělo být jednotné společné svědectví víry, čím širší, tím lepší. Ale i když se tak může stát jen v relativně úzkém pásmu, měli bychom to v každém případě vyslovit společně. To všechno by mělo vést k tomu, že i přes rozdělení stále více poznáváme a milujeme to, co je společné. Rozdělení není důvodem, abychom stáli proti sobě, nýbrž je výzvou k vnitřnímu chápání a přijímání toho druhého. To je víc než pouhá tolerance: to je sounáležitost ve věrnosti k Ježíši Kristu.“

-sks- 3/2005, překlad -lš-

VATIKÁN

K NEOKATECHUMENÁTU

1. prosince vydala Kongregace pro bohoslužbu a svátosti dokument, ve kterém ukládá neokatechumenálním společenstvím, že se při svých bohoslužbách musí vrátit k obecně platným liturgickým knihám a předpisům, aniž by něco přidávala nebo ubírala. Nejméně jednu neděli v měsíci musí se tato společenství účastnit farních bohoslužeb s ostatními věřícími. Dosa- vadní praxi slavit mši svatou kolem stolu povoluje dokument pro přechodné období nanejvýš dvou let. Je třeba se vrátit zpět k řádnému oltáři. Jediná výslovná výjimka se týká pozdravu pokoje, který je dovolen již před obětováním.

ASTROLOŽKY SELHALY

„Všechno vedle,“ těmito slovy je možno shrnout předpovědi jasnovidců a astrologů. Například Monika Transierová prorokovala pro rok 2005 smrt několika prominentních osobností, jako prince Filipa, manžela britské královny Alžběty, italského ministerského předsedy Berlusconiho nebo herce Dorise Daquye. Ti všichni ještě žijí. Podle jasnovidky Rosalindy Hallerové se měl uskutečnit atentát na prezidenta Bushe. Také německá věštkyně Patricia Bahrani se zmýlila, když prorokovala absolutní volební vítězství křesťanských demokratů. Papež Jan Pavel II. měl podle Martina Schmida zemřít na přelomu dubna - května. Zemřel však již 2. dubna.

POČET KONVERTITŮ K ISLÁMU ROSTE

Počet konvertitů k islámu v Německu je malý, ale roste; v roce 2005 poprvé překročil 1 000 osob. Dohromady je v zemi 14 352 muslimů - rodilých Němců. Je to méně než ve Francii, kde se počet konvertitů blíží 100 000. Většinu německých konvertitů tvoří ženy, vzdělané a dobře zajištěné. Manželství s muslimem není hlavním důvodem, spíše jde o hledání zvláštní spirituality, „jasného Božího obrazu“. Vlna konverzí proběhla po 11. září 2001. Rodilí Němci zaujímají v islámské komunitě prominentní postavení. V předsednictvu Ústředí rady muslimů, která je pod saúdsko-vahábistickým vlivem, je řada Němců.

V Ježíšově škole (3)

Evangelium podle svatého Marka

Ježíš přišel, aby obnovil všechny věci. Vidíme to z úryvku Markova evangelia (1,40-2,12), nad kterým se nyní zamyslíme a který by si měl čtenář nyní nejdříve přečíst. Ježíš **bourá bariéry**. Proto musíme počítat s tím, že Ježíš a jeho učedníci budou narážet na kritiku: A zde se rodí naše otázka: „Jak se chová Ježíš v podobných situacích?“ Poznáme Ježíše, který má hluboce lidské srdce, plné citů a tužeb a vřelého vztahu ke všem, i k nepřátelům. Je to Ježíš, který žádá od nás, svých učedníků, abychom se naučili řídit naše vztahy k lidem stejnými city jako on. Je tedy důležité nikdy ho neztrácet ze zřetele. Nebudeme se tedy zdržovat u všech podrobností textu, nýbrž budou nás zajímat především jeho city. Máme tak vstoupit s Ježíšem do intimního vztahu a prožívat intenzivně svůj křesťanský život. Začneme u ožehavého tématu:

Již nikdy vyhoštění

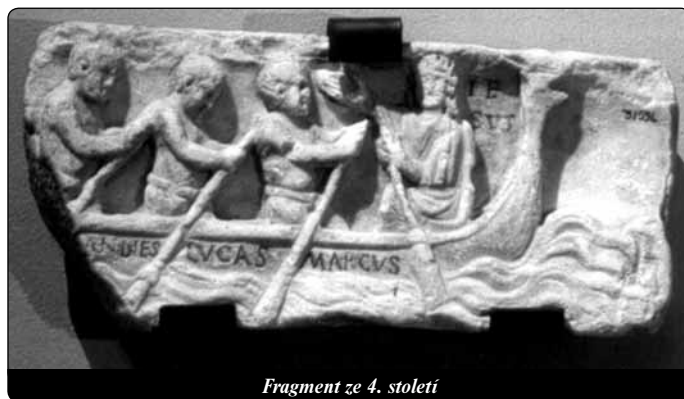
V minulém setkání jsme opustili Ježíše v okamžiku, kdy řekl svým učedníkům: *Pojďme jinam*. A odešel, aby hlásal svou zvěst v celé Galileji. Z tohoto jeho působení známe blíže jen jednu epizodu: uzdravení malomocného, jednoho z těch, který byl zcela vyhoštěn ze společnosti. Zákon říkal: *Malomocný bude bydlet mimo společenství, a když někoho uvidí, bude volat: „Nečistý, nečistý“* (Lv 15,7). A nyní čteme u Marka:

K Ježíšovi přišel malomocný a na kolenou ho prosil: „Chceš-li, můžeš mě očistit.“ Ježíš měl s ním soucit, vztáhl ruku, dotkl se ho.

Jeden ani druhý nedodrželi zákon. Malomocný se nechová jako vyhoštěný a přibližuje se k Ježíši a Ježíš nepronáší svá slova z výšky a s odstupem, nýbrž dotýká se malomocného a sám se stává podle zákona nečistým. Proč? Protože při pohle-

du na malomocného jeho srdce začalo tlouci mocněji a vidíme, jak je dojatý. To znamená, že jeho srdce je plné citů, že se cítí zúčastněným v bolestné situaci malomocného a takřka bez rozmyslu vztahuje ruku a dotýká se nemocného, aby mu dal pocítit svou solidaritu. Ježíš se tu projevuje v plné ryzí lidskosti: Ježíš trpí s tím, kdo trpí. Ježíš je skutečně lidský, naše ubohost mu není cizí.

Ano, Ježíš je „lidský“, a přece nejsme schopni ho plně zařadit do našich lidských kategorií: jeho jednání má vždy odraz božství. V něm se Bůh stává bližním malomocných, zjevuje se v něm Boží dobrotivost. Nevíme, co již věděl malomocný o Ježíši, ale když slyšíme jeho prosbu: **Chceš-li, můžeš mě očistit**, jistě v něm viděl něco božského, protože tehdy panovalo přesvědčení, že malomocenství může uzdravit jedině Bůh. A když Ježíš odpovídá: **Ano, chci, buď čist**, jeho slova nezni jako prosba k Bohu. Když říká **chci**, dává najevo, že má moc, která není dána lidem. A jeho jednání také říká, že neakceptuje zákon, který lidi vyhošťuje, jako by byli odsouzeni k smrti (srov. Lv 13,43-46). Pro něho je zákon božský jedině tehdy, když je pro život a zjevuje lásku Boha, který člověka přijímá. Vyhostit člověka, vzít mu možnost naděje je proti Bohu. Podle této zásady se řídí Ježíšovo jednání, a proto se jím musí

Fragment ze 4. století

PROTI BOHU VE JMÉNU LIDSKÝCH PRÁV

Experti Evropské unie varovali Slovensko před ratifikací koncordátu, který byl uzavřen v roce 2003 s Vatikánem. Jestliže tato dohoda nabude platnosti, může se Slovensko dostat do konfliktu se svými členskými závazky v EU. Experti EU pro základní práva kritizují ustanovení, podle kterého personál v katolických nemocnicích může odepřít provedení potratu a umělého oplodnění. Podle nich sice existuje právo náboženských organizací odepřít určité výkony. Nesmí se však přitom dostat do konfliktu s jinými právy, jako je právo ženy obdržet bez diskriminace přiměřenou radu a určitý lékařský zákrok.

Experti EU tvrdí, že odepření zákonem povoleného potratu je porušením základních lidských práv. Zdravotní pracovník může sice z důvodů svědomí odmítnout určitý výkon, ale musí přitom zajistit jeho provedení.

KURIÓZNÍ SOUDNÍ PROCES

Ateista a důchodce Luigi Cascioli pohnal k soudu faráře Enrica Righiho, kterého žaluje, že zneužívá lehkověrnosti lidí, když tvrdí, že Ježíš Kristus je historická osoba, a vydělává na tom peníze. Enrico Righi má před soudem dokázat, že Ježíš Kristus skutečně existoval. Soud se má konat 27. ledna.

řídít i každý, kdo chce být jeho učedníkem.

Rozjímat o Ježíši (2,1-12)

Rozjímáme dále o Ježíši, který nyní zazáří více než jindy božským světlem. Vrátil se do Kafarnaum, ale jakmile se rozneslo, že je v domě, všichni se seběhli k němu, *takže už nestálo ani místo přede dveřmi*. Lidé se zde nesbíhají k zázrakům jako onen večer popsany v 1,32-34. Nyní je v popředí jeho slovo a posluchači jsou tak uchváteni, že nejsou s to udělat místo pro ty, kteří přinášejí k Ježíši ochrnulého. Ti jsou tedy nuceni vystoupit na střechu a spustit ho před něho. Chtějí, aby ho Ježíš uzdravil, ale ten ihned konstatuje, že je tu zlo horší než ochrnutost: **nemocný je v hříchu**. Dobrotivým hlasem Otce mu říká: *Synu, odpouštěj se ti hříchy*. Musel tato slova pronést s takovou autori-

ty, že zákoníci, tj. odborníci na Písmo, ihned pochopili, že Ježíš si je vědom své osobní moci odpouštět hříchy. Proto si v srdci pomysleli: *On se rouhá. Vždyť hříchy může odpouštět jedině Bůh*. Ježíš se však projevuje jako ten, který čte v srdcích, jako ten, který všechny dokonale zná a *...ví, co je v člověku* (srov. Jan 2,24). Proto v odpovědi tomu, kdo o něm ve svém srdci nesmyslil dobře, chce vysvětlit své jednání i to, kým ve skutečnosti je: *Abyste věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy...* a aby tuto moc osvědčil, řekne ochrnulému: *Vstaň a jdi. On ihned vstal*. Zázrak viditelně potvrzuje pravdu Ježíšových slov a zjevuje, že Ježíš je Syn člověka podle Daniele (srov. Dan 7,13n), který přijal od vznešeného Starce veškerou vladařskou moc a **uplatňuje tuto moc tak, že smíruje lidi s Bohem i mezi sebou**.

Obrátit se znamená vydat se na cestu, která připodobňuje naše srdce Božímu srdci. Odpouštění hříchů je pravou pečetí, která zaručuje, že naše srdce je v souzvuku se srdcem Otce. A to je pramenem hluboké radosti a pokoje, ale současně je to závazek odpouštět druhým lidem.

(Pokračování)

Z Maria Ausiliatrice 2/2003
přeložil-lš

Výzvy fatimského poselství (41)

V téže posvátné knize jsou i tato slova: *Potom jsem viděl jiného anděla sestupovat z nebe; měl velikou moc a země byla ozářena jeho jasem. Z plné síly zavolal: „Padl, padl ten veliký Babylon! Změnil se v obydlí démonů, v brloh kdejakého nečistého ducha, v brloh kdejakého nečistého a odporého ptáka. To proto, že se vášnivým vínem jeho smilstva opijely všechny národy, králové země s ním smilnili a velkoobchodníci světa zbohatli z jeho marotratného hýření“ (Zj 18,1-3). A o něco dále uvádí: *Potom jsem viděl anděla sestupujícího z nebe: v ruce držel klíč od propasti a velký řetěz. Popadl draka, toho starého hada, to je ďábla čili satana, spoutal ho (...), svrhl do propasti, zavřel ji a shora zapečetil, aby už přestal svádět národy (Zj 20,1-3).**

Prorok Izaiáš složil satiru proti babylonskému králi slovy, která připomínají tento pád ďáblů: *Jak jsi spadla z nebe, jitřenko, která záříš zrána! Povalen jsi na zem ty, který jsi krotil národy. V srdci sis říkal: „Na nebe vystoupím, nad Boží hvězdy vyvýším svůj trůn, usednu na hoře shromáždění na nejzazším severu, vystoupím nad výšiny oblaků, vyrovnám se Nejvyššímu.“ Do podsvětí však jsi svržen, do nejzazších hlubin (Iz 14,12-15).*

A prorok Zachariáš v jednom z vidění své knihy popisuje ďábla jako žalobce před Bohem proti nejvyššímu veleknězi: *Hospodin mi ukázal velekněze Jozua, který stál před Hospodinovým andělem. Po jeho pravici stál satan, aby ho obžaloval. Tu řekl Hospodinův anděl satanovi: „Ať tě Hospodin zkrotí, satane, ať tě zkrotí Hospodin, který si vyvolil Jeruzalém! Což to není oharek vytažený z ohně?“ (Zach 3,1-2). A kniha Zjevení poté, co ukázala satanovu porážku a jeho následné svržení z nebe, říká: *Tu jsem uslyšel hlasité volání v nebi: „Od nynějška patří vítězství, moc**

a královská vláda našemu Bohu a panování jeho Pomazanému, neboť byl svržen žalobník našich bratří, který na ně žaloval před naším Bohem ve dne v noci. Oni nad ním zvítězili Beránkovou krví“ (Zj 12,10-11).

Ježíš během svého veřejného života vyhnal mnoho ďáblů. Když jednou odpovídal farižeům, kteří zlomyslně tvrdili, že je vyhání mocí Belzebuba, vládce ďáblů, řekl: *„Je-li tedy i satan rozdvojen, jak ob stojí jeho království? Říkáte totiž, že vyháním zlé duchy s pomocí Belzebuba. Jestliže já vyháním zlé duchy s pomocí Belzebuba, s čí pomocí je vyháněn váš synové? (...) Jestliže však vyháním zlé duchy prstem Božím, pak už k vám přišlo Boží království“ (Lk 11,18-20). Když Pán varoval a povzbuzoval svatého apoštola Petra proti ďáblovým útokům a pokušením, řekl mu: *„Šimone, Šimone, satan si vyžádal, aby vás směl protřítbit jako pšenici; ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla. A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry“ (Lk 22,31-32).**

Svatý Petr v jednom ze svých listů nám píše: *„Buďte strážliví a bděte, protože váš protivník ďábel jako řvoucí lev obchází a hledá, koho by mohl zhltnout. Postavte se proti němu, silní vírou. Víte přece, že vaši bratři po celém světě musejí také tak trpět. Když teď nakrátko snesete utrpení, Bůh, dárce veškeré milosti, který vás pro zásluhy Krista Ježíše povolal ke své věčné slávě, sám vás zdokonalí, utuží, utvrdí a upevní. Jemu patří vláda na věčné věky. Amen“ (1 Petr 5,8-11).*

Všechny tyto úryvky z Písma svatého a mnohé další, které by bylo příliš dlouhé zde přepisovat, nám dokazují existenci ďáblů. Nemůžeme pochybovat o této pravdě, zjevené Bohem. A poselství přichází, aby nám připomnělo a potvrdilo tuto pravdu, abychom se nenechali oklamat a ošálit falešnými tvrzeními; žádá nás, abychom pokračovali v modlitbě a byli na stráži, abychom se nenechali oklamat našeptáváním tohoto nepřitele, který se nás všemi prostředky, jež má k dispozici, snaží dovést k věčné záhubě. Ježíš Kristus řekl: *„Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu“ (Jan 8,34). Ďábel se snaží svést nás na cestu hříchu s cílem, aby nás učinil otroky v tomto čase i na věčnosti.*

Ale proč se ďábel stal tak velkým nepřítelem Boha a lidí? Stal se nepřítelem Božím, protože byl Bohem přemožen – pro pokoření, s nímž se jeho pýcha nesmířila, takže se ve svém hněvu snaží pomstít všemi možnými způsoby. Když ďábel, veden touto pýchou, viděl, že Bůh stvořil lidstvo s nižší přirozeností, než je jeho, ale určené k tomu, aby se jednoho dne těšilo v nebi štěstí, které on ztratil, byl naplněn závistí a rozhodl se vynaložit veškerou svou snahu k tomu, aby člověka zatratil a přivedl k neposlušnosti k Bohu, k pohrdání jeho příkazy a k nedůvěře v jeho slovo. Tak oklamal první lidské bytosti.

Vzal na sebe podobu hada, šel naproti Evě, první ženě, kterou Bůh stvořil a jež se procházela v pozemské zahradě Eden, a zeptal se jí: *„Řekl skutečně Bůh: Nejezte ze žádného stromu*

v zahradě?“ Žena odpověděla hadovi: „Smíme jíst ovoce každého stromu v zahradě, jen ovoce stromu, který je uprostřed zahrady – pravil Bůh – nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli.“ Had nato ženě: „Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro a zlo.“

Žena viděla, že ovoce stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto z něho utrhla a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

Když slyšeli hlas Hospodina Boha, který se procházel v zahradě při denním vánku, skryl se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem mezi stromy v zahradě. Ale Hospodin zavola na člověka a řekl mu: „Kde jsi?“ On odpověděl: „Slyšel jsem tvůj hlas v zahradě a bál jsem se, že jsem nahý, a proto jsem se skryl“ (Gn 3,1-10).

V posvátném textu vidíme, jak ďábel oklamal první dvě lidské bytosti. Řekl jim, že kdyby jedli ono ovoce, začali by být jako Bůh: *budete jako Bůh!* Pravdou je, že se nejenom nestali jako Bůh, ale ocitli se mnohem níže, než byli předtím; a ze strachu před Bohem – *bál jsem se, že jsem nahý, a proto jsem se skryl* – se chtěli vyhnout jeho pohledu.

Proč jsou nazí? Protože pro neposlušnost k Bohu ztratili roucha milosti: viděli se ztraceni, zbavení milosti, jež je zahalovala. Toto tedy získali, když se nechali svést a oklamat ďáblem. Toto je jeho umění! Proto nás Ježíš Kristus před ďáblem varuje: *„On byl vrah od počátku a nedrží se pravdy, protože v něm pravda není. Když mluví lež, mluví z toho, co je mu vlastní, protože je lhář a otec lži“ (Jan 8,44).*

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Ve čtvrtek 29. prosince 2005 zemřel klidně ve spánku, zaopatřen svátostmi a viatikem, ve věku nedožitých 89 let pan

ANTONÍN KRÁSA.

Poslední rozloučení proběhlo v kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy
v pondělí 2. ledna 2006.

Vzpomínka na něj zůstává navždy uložena v srdcích jeho přátel
se vzpomínkou na Františka Háje, Káju Maříka, Zdeňu a Lážov. R. I. P.

INFORMACE O STUDIU OBORU SBORMISTROVSTVÍ CHRÁMOVÉ HUDBY

Prezenční tříleté bakalářské studium Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze ve spolupráci s Collegiem Marianum – Týnskou vyšší odbornou školou

Vysoká škola: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta
Akreditované externí pracoviště: Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola

Studijní program: Specializace v pedagogice (B 7507)

Studijní obor: Sbormistrovství chrámové hudby (8201 B 079)

Přijímací zkoušky: talentová a ústní

Studium je orientováno na přípravu sbormistrů se zaměřením na chrámovou hudbu, ředitelů chrámových kůrů a sborových dirigentů všech typů pěveckých sborů.

Těžiště výuky spočívá ve specializované přípravě nástrojové (hra na varhany a klavír) se zvýšeným důrazem na improvizaci a doprovodnou praxi, dirigentské (sborová literatura všech stylových epoch, řízení sboru a práce s partiturou) a ve výcviku vokálním (sólovém i sborovém). Výuka zahrnuje dějiny hudby a chrámového zpěvu, latinu a gregoriánský chorál. Hudebně teoretické předměty jsou zastoupeny harmonií a kontrapunktem, základy generálbasu, hudebními formami a rozбором skladeb.

Podmínkou pro přijetí ke studiu je ukončené středoškolské vzdělání s maturitou a úspěšné absolvování přijímací zkoušky. U uchazečů se předpokládají praktické zkušenosti sborového zpěváka s důrazem na pěvecké schopnosti. Vyžaduje se hra na klavír na úrovni oboru Hudební výchova na Pedagogické fakultě. Zvýšené požadavky se kladou na celkovou hudebnost uchazečů, pohybovou kulturu, na hudebně teoretické znalosti a sluchové předpoklady (tonální, harmonické a rytmické čtení, hudební paměť, kreativní schopnost). Dirigentské nadání prokáže uchazeč dirigováním sborové skladby. Předpokládá se zručnost a pohotovost ve hře na klavír včetně hry jednoduché partitury z listu, upřednostňuje se znalost základů hry na varhany.

Absolventi se mohou uplatnit jako ředitelé chrámových kůrů, kteří mají na starost hudební provoz v chrámu, dále jako sboroví dirigenti ve všech typech neprofesionálních pěveckých sborů, případně i ve sborech profesionálních. Dále se mohou uplatnit jako členové profesionálních pěveckých sborů, korepetitóri nebo varhaníci.

Blíže informace: Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola, Melantrichova 971/19, 110 00 Praha 1, tel.: 224 229 462, e-mail: office@collegiummarianum.cz, www.collegiummarianum.cz. **Přihlášku na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze je nutno podat nejpozději do 28. února 2006.**

ROK PAPEŽŮ

Podle tiskového mluvčího Svatého stolce Joaquina Navaro-Vallse byl rok 2005 rokem papežů. Byl poznamenán utrpením a smrtí Jana Pavla II. a pak volbou Benedikta XVI. Změnou na papežském stolci něco zůstalo beze změny, něco se změnilo. Jsou zde pochopitelně rozdíly v osobnosti, ve stylu i pastoračních prioritách. Každý papež je poznamenán svou dobou, jejími požadavky a duchovními potřebami.

Z reakcí lidí na Světovém dni mládeže v Kolíně bylo zřejmé, že mladí lidé uznávají teologii pontifikátu, univerzální otcovství jednoho papeže, jednotu katolické nauky, která se napříč dobou přenáší z jedné osoby na druhou.

Tiskový mluvčí prožíval všechny tyto události tak jak málokdo. Na mnoha tiskových konferencích jen stěží skrýval hluboké dojetí.

VĚŘÍCÍCH KŘESŤANŮ V RAKOUSKU SOUSTAVNĚ UBÝVÁ

Podle průzkumu Sociologického institutu na vídeňské univerzitě v Rakousku soustavně ubývá věřících křesťanů. Tradiční věřící již tvoří jen 20,6 %. Jsou to lidé vysokého věku a nižšího vzdělání, kteří žijí převážně v malých obcích. Nejvíce ateistů žije ve Vídni, matrikoví křesťané převažují ve středně velkých obcích. Mezi mládeží přibývá nevěřících.

Liturgická čtení

Neděle 22. 1. – 3. neděle v mezidobí

1. čt.: Jon 3,1–5.10
Ž 25(24),4–5ab.6+7bc.8–9
Odp.: 4b (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)
2. čt.: 1 Kor 7,29–31
Ev.: Mk 1,14–20
Slovo na den: *Pojďte za mnou.*

nebo: votivní mše za jednotu křesťanů

1. čt.: Dt 30,1–4
Jer 31,10.11–12ab.13cd+14b
Odp.: srov.10c (*Pane, shromáždí svůj rozptýlený lid! Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: 1 Kor 1,10–13
Ev.: Mt 18,19–22
Slovo na den: *Se shodnou dva z vás.*

Pondělí 23. 1. – ferie

1. čt.: 2 Sam 5,1–7.10
Ž 89(88),20.21–22.25–26
Odp.: 25a (*Má věrnost a láska ho budou provázet.*)
Ev.: Mk 3,22–30
Slovo na den: *Rozdvojen – nemůže obstát.*

Úterý 24. 1. – památka sv. Františka Saleského

1. čt.: 2 Sam 6,12b–15.17–19
Ž 24(23),7.8.9.10
Odp.: srov. 8a (*Kdo je ten král slávy? Pán je král slávy.*)
Ev.: Mk 3,31–35
Slovo na den: *Kdo plní vůli Boží, to je můj bratr.*

Středa 25. 1. – svátek Obrácení sv. Pavla

1. čt.: Sk 22,3–16 nebo Sk 9,1–22
Ž 117(116),1.2
Odp.: Mk 16,15 (*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mk 16,15–18
Slovo na den: *Kdo však neuvěří, bude zavřen.*

Čtvrtek 26. 1. – památka sv. Timoteje a Tita

1. čt.: 2 Tim 1,1–8 nebo Tit 1,1–5
Ž 96(95),1–2a,2b–3.7–8a.10
Odp.: 3 (*Vypravujte mezi všemi národy o Hospodinových dívech.*)
Ev.: Lk 10,1–9
Slovo na den: *Spočine na něm váš pokoj.*

Pátek 27. 1. – nez. pam. sv. Anděly Mericiové

1. čt.: 2 Sam 11,1–4a.5–10a.13–17
Ž 51(50),3–4.5–6a.6bc–7.10–11
Odp.: srov. 3a (*Smiluj se, Pane, neboť jsme zhrěšili.*)
Ev.: Mk 4,26–34
Slovo na den: *Semeno klíčí.*

Sobota 28. 1. – památka sv. Tomáše Akvinského

1. čt.: 2 Sam 12,1–7a.10–17
Ž 51(50),12–13.14–15.16–17
Odp.: 12a (*Sťovr mi čisté srdce, Bože!*)
Ev.: Mk 4,35–41
Slovo na den: *Porád ještě nemáte viru?*

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 22. 1.	PO 23. 1.	ÚT 24. 1.	ST 25. 1.	ČT 26. 1.	PÁ 27. 1.	SO 28. 1.
Antifona	1028	1044	1734	1286	1722	1106	1734
Žalm	783	783	783	783	783	785	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1045	1734	1286	1723	1107	1734
Antifony	1030	1046	1062	1286	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	813	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1735	1287	1724	1111	1735
Antifona k Zach. kantiku	690	1049	1735	1287	1290	1111	1292
Prosby	1033	1049	1724	1675	1724	1111	1724
Záv. modlitba	690	1050	1285	1287	1290	1291	1292
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	792	1096	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1287	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1288	1100	1115	1130
Záv. modlitba	690	1054	1069	1287	1100	1116	1131
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1736	1286	1727	1132
Antifony	1025	1040	1056	1071	1289	1102	1133
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1678	1102	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1737	1289	1730	1135
Ant. ke kant. P. M.	689	690	1059	1737	1289	1291	691
Prosby	1028	1043	1059	1731	1681	1731	1135
Záv. modlitba	690	690	1060	1285	1287	1290	691
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

SACRA PAGINA (1) - Evangelium podle Matouše
Daniel J. Harrington SJ

Obsáhlý komentář, kdy každá kapitola začíná doslovným překladem příslušného úryvku Matoušova evangelia. V poznámkách pak objasňuje textové, filologické a jiné problémy. Následuje literární analýza každé perikopy, ve které se Harrington zabývá významem daného textu pro křesťanskou teologii a křesťansko-židovské vztahy. Kniha obsahuje také rejstříky a bibliografii pro další studium Bible.

Karmelitánské nakladatelství, váz., B5, 470 str., 435 Kč

SACRA PAGINA (2) - Evangelium podle Marka
John R. Donahue SJ - Daniel J. Harrington SJ

Tento komentář se zajímá spíše o konečnou podobu Markova evangelia než o jeho prameny či literární historii. Zvláštní pozornost je věnována Markovu osobitému slovníku a charakteristickým tématům.

Karmelitánské nakladatelství, váz., B5, 496 stran, 495 Kč

SACRA PAGINA (3) - Evangelium podle Lukáše
Luke Timothy Johnson - Daniel J. Harrington SJ (ed.)

Obsáhlý komentář k Lukášovu evangeliu. Ke každému úryvku je připojen podrobný poznámkový aparát, výklad textu a stručná bibliografie.

Karmelitánské nakladatelství, váz., B5, 460 str., 485 Kč

TOBĚ, KTERÝ ŽÍZNÍŠ

Jacques Lebreton - Françoise Lemairová

Kniha je společným dílem katechetky francouzského lycea a jáhna s těžkým tělesným postižením. Jimi vyprávěné životní příběhy ukazují na obecně lidskou touhu po překročení sebe sama a po velkodušnosti, kterou můžeme objevit v srdci každého člověka. Tato touha je výsadním znamením, že jsme všichni stvořeni k obrazu Boha, který je Láska sama.

Karmelitánské nakladatelství, brož., 180x115 mm, 176 stran, 169 Kč

ZNÁŠ BOHA OTCE, SYNA I DUCHA SVATĚHO?

Tomáš Špidlík

Jsme pozváni poznávat svět i člověka vstupem do vnitřního života trojjediného Boha. Čím bezprostředněji zakoušíme tajemství Jeho života, tím méně máme potřebu převádět hodnoty na vyhocené moralizování. Zakoušená krása Božího života totiž dopřává harmonii životu lidskému. Tři studie kardinála Špidlíka, nesené tázáním po poznatelnosti a zakusitelnosti božských osob, proto vyšly spojené v jeden redakční celek. Z něj pak více vyplynou lahodné inspirativní souvislosti. Druhé vydání.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o., váz., přebal, zúž. A5, 178 stran, 190 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
P.P.
147/2002

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci. Číslo 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávkový týdeník a knih, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinych zasielok povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugerje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.